Cambodia

Laos

Myanmar

Vietnam

CLMV Monitor

Q1 | 2019

SCB Economic Intelligence Center

CLMV Monitor
Q1 | 2019

เศรษฐกิจซีแอลเอ็มวีมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องราว 6-7% ในปี 2019 การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบค่อนข้างจำกัด โดยการส่งออกคาดว่าจะรักษาระดับการเติบโตที่ดีได้ด้วยปัจจัยสนับสนุนจากความต้องการของคู่ค้าสำคัญที่มีต่อสินค้าที่ผลิตโดยเศรษฐกิจซีแอลเอ็มวีภายใต้สิทธิประโยชน์ทางการค้า ด้านการลงทุน เศรษฐกิจซีแอลเอ็มวียังคงสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้ โดยเฉพาะในการก่อสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานและแนวโน้มการขยายโรงงานในอุตสาหกรรมการผลิต ทั้งนี้ เวียดนามมีแนวโน้มเป็นฐานการผลิตที่จะสามารถดึงดูดเม็ดเงินการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศได้สูงท่ามกลางความตึงเครียดของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน จากการที่มีผู้ผลิตสินค้าในจีนหลายรายตัดสินใจประกาศย้ายฐานการผลิตมายังเวียดนามเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ และใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบของเวียดนามในเรื่องต้นทุนการผลิตและสิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้การท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีแนวโน้มสดใสจากนโยบายสนับสนุนของภาครัฐจะเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจซีแอลเอ็มวี โดยนักท่องเที่ยวจากจีนและจากประเทศในภูมิภาคเอเชียคิดเป็นสัดส่วนขนาดใหญ่และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามความเสี่ยงระยะสั้นคือความเปราะบางต่อเศรษฐกิจภายนอก ปละปัจจัยเสี่ยงรายประเทศ ซึ่งรวมถึงความผันผวนของสกุลเงินท้องถิ่นซีแอลเมวีที่อาจสูงขึ้น ความเป็นไปได้ที่กัมพูชาและเมียน-มาจะสูญเสียสิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ Everything But Arms (EBA) เนื่องมาจากปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการเติบโตอย่างรวดเร็วของสินเชื่อในกัมพูชาและเวียดนาม

Cambodia

กัมพูชาจะรักษาระดับการเติบโตที่สูงราว 6.8% ในปี 2019 จากอุปสงค์ภายนอกที่แข็งแกร่ง การส่งออกคาดว่าจะเร่งตัวก่อนสหภาพยุโรปถอนสิทธิประโยชน์ EBA ในเดือนสิงหาคม 2020 ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพิจารณา ประกอบกับการท่องเที่ยวจะเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่จากแนวโน้มการขยายตัวสูงในอนาคต โดยมีนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักในกัมพูชา

Laos

ลาวคาดว่าจะขยายตัวสูงขึ้นเป็น 7% ในปี 2019 โดยมีการส่งออกไฟฟ้าและการก่อสร้างเป็นปัจจัยสนับสนุนหลัก อย่างไรก็ตามการอ่อนค่าของเงินกีบและแนวโน้มการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจด้านต่างประเทศ

Myanmar

เมียนมามีแนวโน้มฟื้นตัวที่ราว 6.8% ในปี 2019 โดยมีการส่งออกเป็นกลไกขับเคลื่อนหลัก การส่งออกคาดขยายตัวต่อเนื่องเป็นตัวเลขสองหลัก ในขณะที่ภาคการผลิตและการบริการคาดว่าจะเติบโตราว 8% ความเสี่ยงต่อการเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจในปีนี้และระยะข้างหน้าเพิ่มขึ้นจากความเป็นไปได้ที่เมียนมาจะถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากชาติตะวันตกในประเด็นวิกฤตโรฮิงญา

Vietnam

เวียดนามจะยังคงขยายตัวได้ดีราว 6.5% ในปี 2019 ต่อเนื่องจากปี 2018 ที่เติบโต 7.08% โดยได้แรงสนับสนุนจาก FDI โดยเฉพาะจากการย้ายฐานการผลิตของบริษัทในจีนเพื่อหลีกเลี่ยงสงครามการค้าที่อาจยืดเยื้อ แต่ความท้าทายเชิงโครงสร้างสำคัญของเวียดนามคือการเติบโตที่กระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมที่ชาวต่างชาติเป็นผู้ลงทุน ในขณะที่การถ่ายโอนเทคโนโลยีอยู่ในระดับต่ำ

Box: เวียดนามกับการเป็นฐานการผลิตแห่งใหม่ในยุคสงครามการค้า

เศรษฐกิจซีแอลเอ็มวีจะรักษาระดับการเติบโตที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกได้ในปี 2019 และในระยะต่อไป

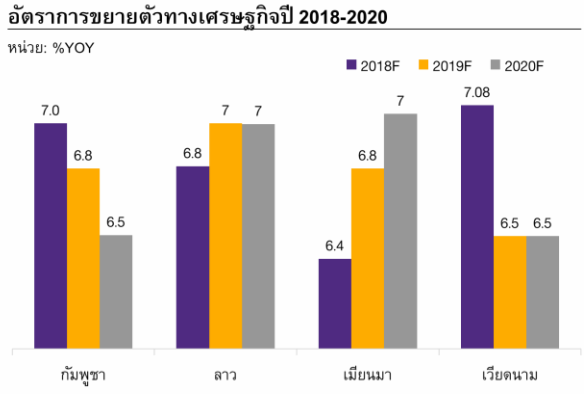

ที่มา: IMF WEO October 2018 และสำนักงานสถิติเวียดนาม

การลงทุนจากต่างชาติในเวียดนามสูงกว่าในประเทศอาเซียนอื่นๆ และมีแนวโน้มโตต่อเนื่องจากการย้ายฐานการผลิตของผู้ผลิตสินค้าในจีน

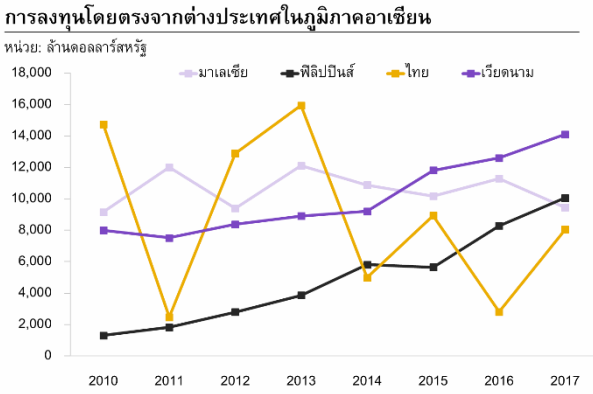

ที่มา: World Bank และ ASEANStats

CAMBODIA

OVERALL ECONOMY

Facts and Figures

Population (2018)	16.45 million
Labor force (2017)	8.9 million
GDP (2017)	22.3 USD billion
GDP per capita (2017)	1,390 USD
GDP by sector (2017)	Agriculture: 25.3%, Industry: 32.8%, Services: 41.9%
Top exports (2017)	Textile 65%, Footwear 11%, Travel goods 3%

Things to watch in 2019

ผลกระทบของ Hard Brexit และการถอนสิทธิประโยชน์ EBA ต่อเศรษฐกิจกัมพูชา

การพัฒนาภาคการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น

Macroeconomic update

Economic Outlook

เศรษฐกิจกัมพูชาจะรักษาระดับการเติบโตที่แข็งแกร่งราว 6.8% ได้ในปี 2019 จากความต้องการของตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2018 การส่งออกเพิ่มขึ้น 21%YOY จากการส่งออกที่ขยายตัวอย่างมากของสินค้าสำคัญคือ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า และสินค้าส่งออกเกิดใหม่ เช่น กระเป๋าเดินทางและจักรยาน การเติบโตอย่างรวดเร็วของการส่งออกคาดว่าต่อเนื่องในปี 2019 โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 2 ตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุด คือ สหภาพยุโรปและสหรัฐฯ ก่อนที่สหภาพยุโรปจะยุติการให้สิทธิประโยชน์ทางการค้า Everything But Arms (EBA) ของกัมพูชาในเดือนสิงหาคม 2020 ทั้งนี้ดุลการค้าจะขาดดุลต่อเนื่องในระยะกลางเนื่องจากความต้องการภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น สำหรับการนำเข้าสินค้าวัสดุก่อสร้าง วัตถุดิบสำหรับภาคการผลิต ยานพาหนะและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับอาหาร แต่การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติและรายรับด้านการท่องเที่ยวจะช่วยลดทอนการขาดดุลการค้าได้บางส่วน การท่องเที่ยวได้กลายเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจกัมพูชาที่สำคัญในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และในปี 2018 กัมพูชาต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกว่า 6.2 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้น 11%YOY โดยในจำนวนทั้งหมดเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีนราว 2 ล้านคน แนวโน้มนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เพิ่มจำนวนและเพิ่มการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวส่งผลให้รัฐบาลกัมพูชาประกาศให้ปี 2019 เป็นปีการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมจีน-กัมพูชา

อย่างไรก็ตาม กัมพูชากำลังตกอยู่ในสถานการณ์ตึงเครียดเนื่องจากจะโดนเรียกเก็บภาษีนำเข้า เพราะความเสี่ยง Hard Brexit ของสหราชอาณาจักรและการถอนสิทธิประโยชน์ EBA ของสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น ในกรณีที่สหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปโดยไม่มีข้อตกลง (Hard Brexit) สิทธิประโยชน์ทางภาษีและโควตากับสหราชอาณาจักรภายใต้ EBA จะถือเป็นโมฆะโดยอัตโนมัติ กัมพูชาเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดจากกรณี Hard Brexit เนื่องจากสหราชอาณาจักรเป็นตลาดส่งออกใหญ่อันดับสามของกัมพูชา ด้วยสัดส่วน 9% ของการส่งออกของกัมพูชาทั้งหมด นอกจากนี้ สหภาพยุโรปเริ่มกระบวนการถอดถอน EBA ระยะเวลา 18 เดือน ในประเด็นที่กัมพูชาทำลายประชาธิปไตยละเมิดสิทธิมนุษยชน เนื่องจากสหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุด ด้วยสัดส่วน 40% ของการส่งออกทั้งหมดของกัมพูชาในปี 2018 (รูปที่ 1) การเสียสิทธิประโยชน์ EBA จะสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อภาคการผลิตเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า (รูปที่ 2) หากสินค้าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าถูกเรียกเก็บภาษี 17% ประกอบกับต้นทุนในการผลิตที่สูงโดยเปรียบเทียบกัมพูชาจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันลงอีก อีกทั้งแรงงานกว่า 800,000 คน ก็เผชิญความเสี่ยงที่จะตกงานและกลับเข้าสู่ความยากจน ทั้งนี้สหภาพยุโรปให้เวลารัฐบาลกัมพูชา 1 ปีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อหลีกเลี่ยง

การถูกถอนสิทธิประโยชน์ EBA แต่หากรัฐบาลกัมพูชาไม่สามารถปรับปรุงสถานการณ์ได้ตามข้อเรียกร้อง สหภาพยุโรปจะตัดสินการถอนสิทธิประโยชน์ EBA ในเดือนสิงหาคม 2020

รัฐบาลกัมพูชาออกมาตรการส่งเสริมภาคธุรกิจ ในส่วนของภาครัฐ รัฐบาลตั้งงบประมาณขาดดุลที่ 3.3% ของ GDP ในปี 2019 เพื่อเพิ่มการใช้จ่ายและการลงทุน การขาดดุลการคลังคาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 3.7% ของ GDP ในปี 2023 นอกจากนี้ เพื่อรับมือกับความเสี่ยงภายนอกที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลประกาศมาตรการเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันสำหรับภาคการส่งออก ได้แก่ การยกเลิกขั้นตอนในการส่งออกบางส่วน การยกเลิกใบรับรองแหล่งกำเนิดซ้ำซ้อน และการยุบ Kampuchea Shipping Agency and Brokers ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการขนส่งทางเรือของกัมพูชา เพื่อยกเลิกหน่วยงานที่ทำงานทับซ้อนและลดต้นทุนให้แก่ผู้ส่งออก ทั้งนี้รัฐบาลกัมพูชาและกระทรวงที่เกี่ยวข้องจะทยอยออกพระราชบัญญัติและประกาศต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจในปีนี้

รูปที่ 1: สหภาพยุโรปคือตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของกัมพูชา รองลงมาคือสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร

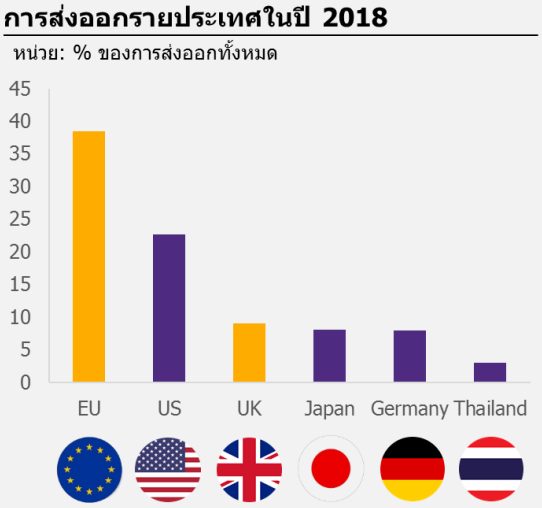

รูปที่ 2: เครื่องนุ่งห่มและรองเท้ามีสัดส่วน 74% ของการส่งออกทั้งหมด

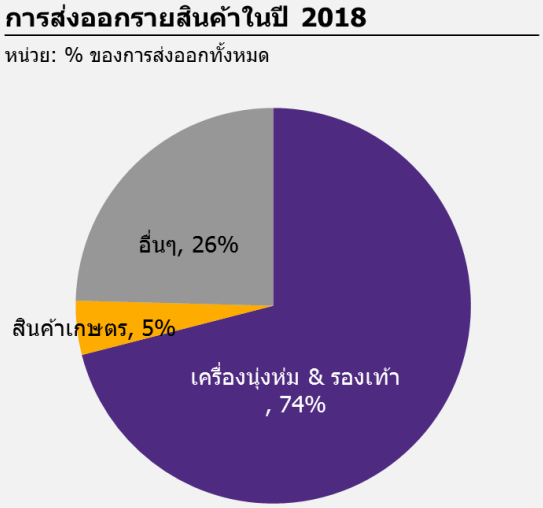

ที่มา: การวิเคราะห์ของอีไอซีจากข้อมูลของ The National Bank of Cambodia และ Trademap

Financial markets

ภาคการเงินของกัมพูชาขยายตัวอย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในภาคธนาคาร สินเชื่อโต 19%YOY และเงินฝากเพิ่มขึ้น 15.3%YOY ขณะที่ อัตราหนี้เสียก็ลดลงต่ำกว่า 1% ในปี 2018 โดยในปี 2019 รัฐบาลวางแผนที่จะจัดตั้งธนาคารเพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Bank) ด้วยเงินทุน 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ธนาคารแห่งใหม่นี้จะมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริม SMEs ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร การท่องเที่ยว สตาร์ทอัพด้านเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมหลักอื่นๆ สำหรับตลาดพันธบัตร บริษัท LOLC (Cambodia) Ltd จะเป็นบริษัทที่สองที่ออกพันบัตรในกัมพูชา โดยนำเสนอพันธบัตรรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า forex-indexed bond ส่วนในตลาดหลักทรัพย์ Cambodia Securities Exchange (CSX) มูลค่าตลาดเพิ่มขึ้น 44%YOY ในปี 2018 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง หลังจากที่รัฐบาลประกาศลดภาษีเงินได้ 50% และยกเลิกภาษีหนี้เป็นระยะเวลา 3 ปีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เสนอขายหุ้นใหม่แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (initial public offerings) ทั้งนี้การพัฒนาผลิตภัณฑ์การเงินต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนในกัมพูชาที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

EIC's view

ภาคธุรกิจได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน โดยรัฐบาลกัมพูชาได้ออกมาตรการจำนวนมากเพื่อช่วยเหลือนักลงทุนท้องถิ่นและสนับสนุนนักลงทุนชาวต่างชาติ ท่ามกลางความท้าทายที่เพิ่มขึ้นจาก Hard Brexit และความเป็นไปได้ในการเสียสิทธิประโยชน์ EBA จากสหภาพยุโรป รัฐบาลยังตั้งเป้าที่จะเพิ่มความหลากหลายของอุตสาหกรรมและส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยในการสร้างอุตสาหกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ นอกเหนือจากเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ 6 อุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมเกษตร การผลิตวัตถุดิบอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ภาคการเงินก็มีการพัฒนาควบคู่ไปกับการเติบโตอย่างรวดเร็วของภาคเศรษฐกิจจริง ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายในตลาดจะช่วยให้ธุรกิจทุกขนาดสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้น สำหรับไทยซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ค้าและผู้ลงทุนอันดับต้นของกัมพูชา ก็จะได้รับประโยชน์จากสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจที่ดีขึ้นของกัมพูชา ธุรกิจไทยสามารถคว้าโอกาสในการจับตลาดภายในประเทศกัมพูชา โดยธุรกิจที่มีศักยภาพได้แก่ การผลิตอาหารแปรรูปและสินค้าอุปโภคบริโภค และการบริการด้านการท่องเที่ยว

Cambodia's Key Indicators

Indicators	Unit	2013	2014	2015	2016	2017	2018E	2019F
Real GDP	% YOY	7.4	7.1	7.0	7.0	6.9	7.3	7.0
Consumer price index	%	4.7	1.0	2.8	3.9	2.2	2.6	2.8
Current account balance	% of GDP	-8.4	-8.5	-8.7	-8.4	-8.0	-10.1	-9.9
Policy rate (end of period)	%	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4

Sources: International Monetary Fund (IMF) and The National Bank of Cambodia

ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากความต้องการนำเข้าที่แข็งแกร่ง

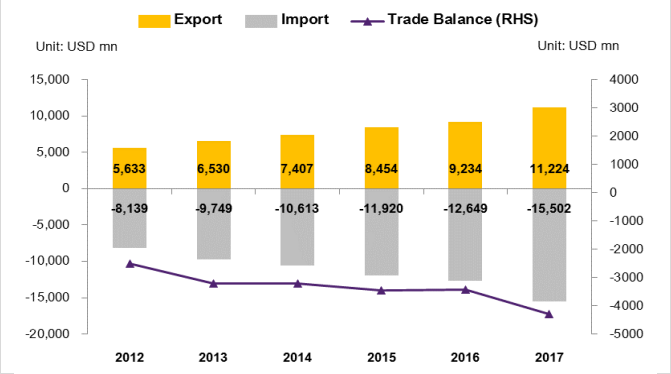

Sources: World Bank

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

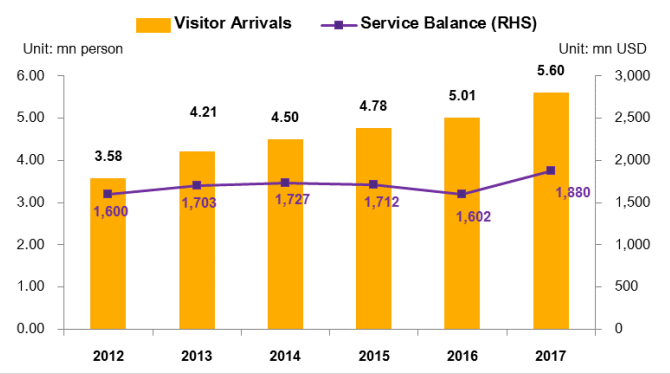

Sources: World Bank and CEIC

กัมพูชามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ

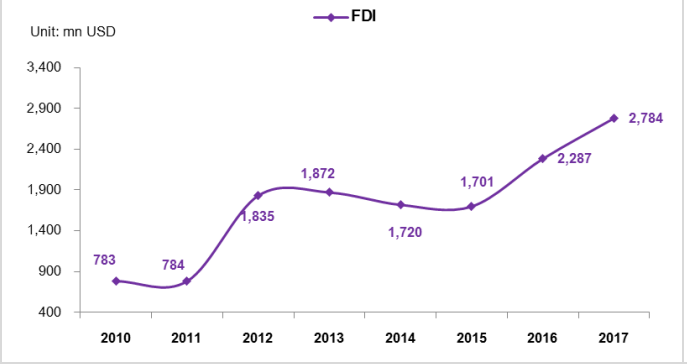

Sources: World Bank

ทุนสำรองระหว่างประเทศสูงกว่ามาตรฐาน 3 เดือน

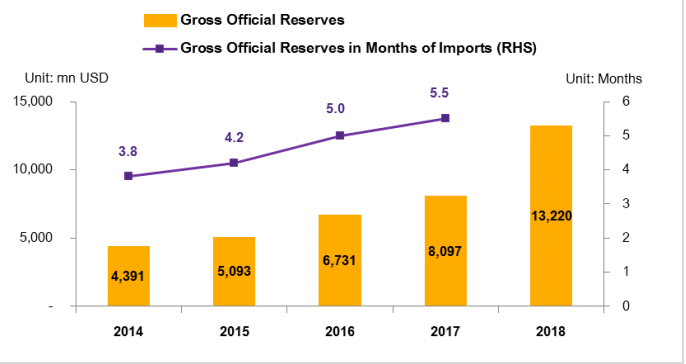

Sources: IMF

เงินเรียลรักษาระดับที่ราว 4,050 ต่อดอลลาร์สหรัฐ

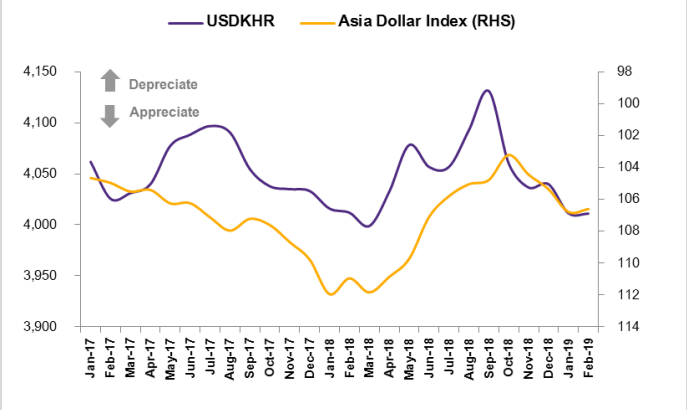

Sources: Bloomberg

หนี้ต่างประเทศของกัมพูชาอยู่ในระดับที่จัดการได้

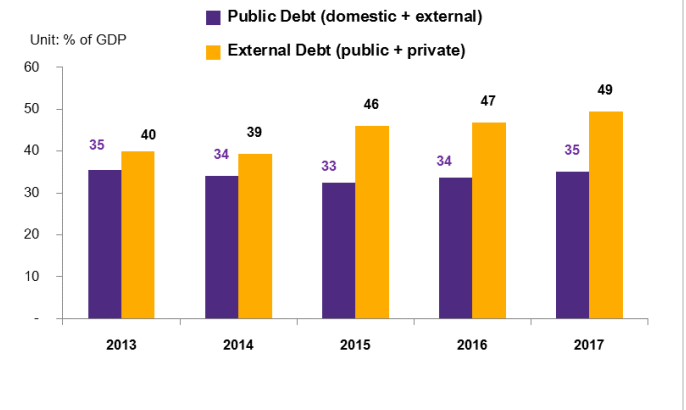

Sources: International Monetary Fund (IMF) and CEIC

Links with Thai Economy

การส่งออกไปกัมพูชาโตสูงในปี 2018 และการค้าไทย-กัมพูชาจะสามารถแตะมูลค่า 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐได้ในปี 2020

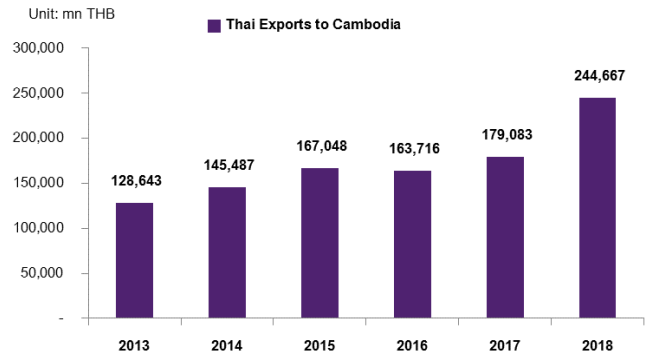

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การนำเข้าจากกัมพูชาชะลอตัวลง

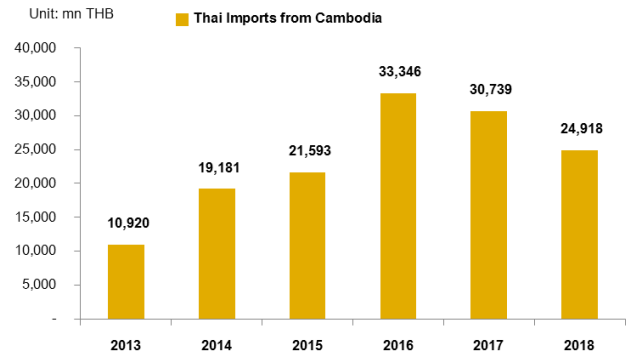

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การส่งออกผ่านชายแดนมีสัดส่วนราว 50% ของการส่งออกไปกัมพูชาทั้งหมด

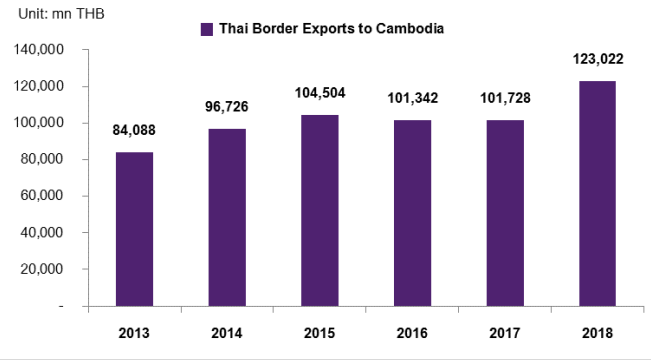

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การนำเข้าจากกัมพูชาเกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้าผ่านชายแดน

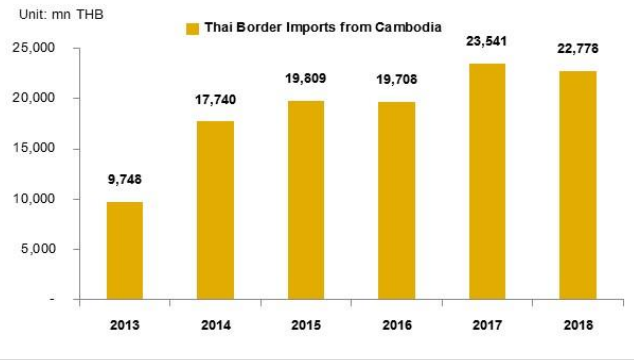

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การลงทุนของไทยในกัมพูชาขยายตัวเรื่อย ๆ และจะสามารถเพิ่มเงินลงทุนไปเท่าตัวได้ภายในปี 2020

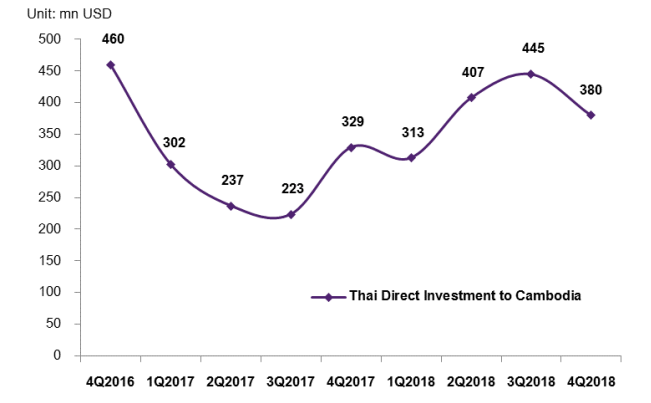

Sources: Bank of Thailand

นักท่องเที่ยวกัมพูชาในไทยในปี 2018 ยังคงมีจำนวนน้อย แต่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

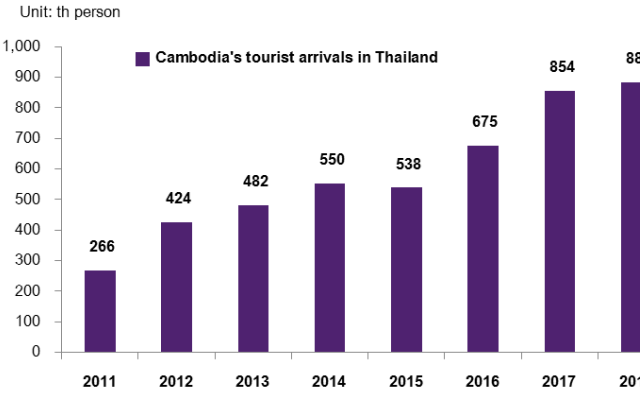

Sources: Thailand's Department of Tourism

LAOS

OVERALL ECONOMY

Facts and Figures

Population (2017)	7.13 million
Labor force (2017)	3.6 million
GDP (2017)	17.15 USD billion
GDP per capita (2017)	2,568 USD
GDP by sector (2017)	Agriculture: 20.9%, Industry: 33.2%, Services: 39.1%
Top exports (2017)	Electricity 24%, Copper 20%, Electrical product 12%

Things to watch in 2019

การกระตุ้นการท่องเที่ยวจากแคมเปญ Visit Laos-China 2019

การอ่อนค่าต่อเนื่องของค่าเงินลาวกีบ

Macroeconomic update

Economic Outlook

เศรษฐกิจลาวจะยังเติบโตได้ดีในปี 2019-2020 IMF ประมาณการว่าเศรษฐกิจลาวจะขยายตัว 7% ในปี 2019 และ 2020 โดยมีแรงสนับสนุนหลักจากการส่งออกไฟฟ้าและภาคการก่อสร้าง โครงการก่อสร้างสำคัญได้แก่ โครงการทางรถไฟลาว-จีน โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ และโครงสร้างพื้นฐานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในขณะเดียวกัน การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมของลาวซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกขยายตัวดีในช่วงที่ผ่านมา โดยในระหว่างปี 2010-2017 มูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จากลาวขยายตัวเฉลี่ย 65% ต่อปี แซงหน้าการส่งออกไฟฟ้าซึ่งเติบโตเฉลี่ย 41% ต่อปี แนวโน้มอุตสาหกรรมที่ดีทำให้ผู้ผลิตจากต่างชาติหันมาสนใจลงทุนในลาวมากขึ้น ตัวอย่างเช่นบริษัท Hoya Corporation บริษัทผู้ผลิตญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาลงทุนสร้างโรงงานผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ในกรุงเวียงจันทร์ มูลค่าลงทุนรวมกว่า 3 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ แคมเปญการท่องเที่ยว Visit Laos-China 2019 จะเป็นอีกหนึ่งแรงส่งสำคัญสำหรับเศรษฐกิจลาวในปีนี้

ลาวยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้า 8,536 รายการจากประเทศสมาชิกอาเซียน คิดเป็นสัดส่วน 89% ของรายการสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ลาวได้เข้าร่วม ATIGA ในปี 2015 แต่สามารถขยายระยะเวลาการปรับลดภาษีได้จนถึงสิ้นปี 2018 เนื่องจากอยู่ในสถานะ Least Developed Country (LDC) การยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าจะช่วยให้ผู้บริโภคชาวลาวซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่ในประเทศเป็นสินค้านำเข้า โดยเฉพาะจากไทย รวมทั้งช่วยคงระดับราคาสินค้าและอัตราเงินเฟ้อของประเทศ ท่ามกลางภาวะอ่อนค่าต่อเนื่องของเงินกีบลาว

3 ความเสี่ยงหลักต่อเศรษฐกิจลาวในปี 2019 คือการอ่อนค่าต่อเนื่องของเงินกีบ การขาดดุลการค้าติดต่อกันยาวนาน และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ข้อแรก เงินกีบทยอยอ่อนค่าลงตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ และการสูญเสียความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อตลาดเกิดใหม่ (EM) โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ปี 2019 เงินกีบเทียบเงินดอลลาร์สหรัฐ และเงินบาทไทยอ่อนค่าลง 3.5% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน การอ่อนค่าของเงินกีบจะสร้างแรงกดดันต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลาวซึ่งหนี้ต่างประเทศส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ข้อที่สอง ความต้องการการนำเข้าที่สูงขึ้นโดยเฉพาะจากโครงการก่อสร้างต่างๆ จะยิ่งฉุดดุลการค้าของลาวในระหว่างปี 2019-2020 และอาจส่งผลลบต่อระดับทุนสำรองระหว่างประเทศซึ่งปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำ รองรับมูลค่าการนำเข้าได้ราว 1 เดือนเท่านั้น ข้อที่สาม การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนจะเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจลาว ซึ่งมีจีนเป็นผู้ลงทุนและตลาดส่งออกหลัก ในปี 2017 ราว 77% ของ FDI ในลาวมาจากผู้ลงทุนจีน ในขณะที่มูลค่าการส่งออกไปตลาดจีนคิดเป็นสัดส่วน 33% ของการส่งออกลาวทั้งหมดในช่วงสิบเดือนแรกของปี 2018

EIC's view

ภาคการท่องเที่ยวลาวมีแนวโน้มการเติบโตที่ดีในปี 2019 หลังจากที่ภัยทางธรรมชาติในปีก่อนส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติร่วงลงต่ำกว่าเป้าหมายที่ 5 ล้านคนตามแคมเปญ Visit Laos Year 2018 โดยจากข้อมูลประมาณการเบื้องต้นของรัฐบาลลาวคาดว่า สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติ ในปี 2018 อยู่ที่ราว 4.1 ล้านคน ซึ่งสูงกว่าตัวเลขในปี 2017 ราว 6%YOY สะท้อนถึงการฟื้นตัว **สำหรับปี 2019 รัฐบาลลาวได้ร่วมมือกับทางการจีนออกแคมเปญ Visit Laos-China 2019 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ**คาดว่า โครงการดังกล่าวจะเป็นแรงสนับสนุนสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวลาว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนมีการขยายตัวสูงในช่วงที่ผ่านมา

ในปี 2017 นักท่องเที่ยวจากจีนคิดเป็นจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับ 3 รองจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวเวียดนาม แต่**มีการเติบโตสูงถึง 17%YOY และมีสัดส่วนในจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 17%** จากสัดส่วนเดิมที่ 6% ในปี 2010 ต่างจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและเวียดนามซึ่งเริ่มชะลอลง จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามการขยายตัวของนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางด้วยตัวเอง (Freely Independent Traveler: FIT) และนักท่องเที่ยวรายได้ปานกลางจากเมือง New Tier 1 หรือเมืองรองเดิม นอกจากนี้ รายได้จากการท่องเที่ยวของลาวเองก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจาก**นักท่องเที่ยวจีนถือเป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายสูง** โดยจากสถิติการท่องเที่ยวของไทย นักท่องเที่ยวจีนมีการใช้จ่ายต่อหัวสูงถึง 193 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน สูงกว่าการใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวอาเซียนและชาวยุโรปซึ่งใช้จ่ายเฉลี่ย 162 และ 125 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน

ภาคการท่องเที่ยวลาวถือเป็นอีกหนึ่งโอกาสทางธุรกิจสำหรับผู้ลงทุนไทย จากแนวโน้มการเติบโตที่ดี โดยเฉพาะการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวจีน รวมถึงแหล่งธรรมชาติที่หลากหลายซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งใหม่ได้ **การท่องเที่ยวยังเป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลลาวให้การสนับสนุนผ่านสิทธิประโยชน์ทางการลงทุนต่าง ๆ เนื่องจากลาวยังต้องการการพัฒนาอีกมากทั้งในด้านการให้บริการ และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการขนส่ง** ซึ่งธุรกิจไทยที่มีความเชี่ยวชาญในบริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งยังคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวชาวจีนจะเป็นผู้ได้เปรียบในตลาดการท่องเที่ยวของลาว **อย่างไรก็ดี ความท้าทายหลักสำหรับนักลงทุนต่างชาติคือปัญหาขาดแคลนแรงงานและสภาพแวดล้อมที่ยังไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ** โดยรายงาน Doing Business 2019 ของธนาคารโลกได้จัดอันดับความยากง่ายของการทำธุรกิจในลาวให้อยู่ที่อันดับ 154 ซึ่งลดลงจากปีก่อนถึง 13 อันดับ

รูปที่ 3: สัดส่วนและจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเข้าลาวขยายตัวดีในช่วงที่ผ่านมา

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าลาว

หน่วย: ล้านคน, % ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

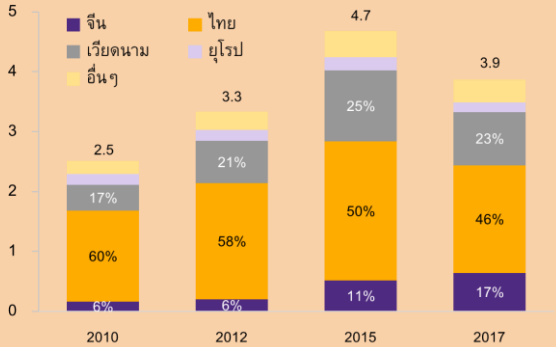

รูปที่ 4: นักท่องเที่ยวจีนเป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายสูงสุดจากสถิติของการท่องเที่ยวไทย

รายได้ภาคการท่องเที่ยวของไทย ปี 2017

นักท่องเที่ยวต่างชาติ	จำนวนวันที่ท่องเที่ยวในไทย (วัน)	รายจ่ายต่อหัว (USD/วัน)
จีน	8	193
อาเซียน	6	162
ยุโรป	17	125
อเมริกา	15	147
เอเชียใต้	8	171
โอเชียเนีย	14	166
ตะวันออกกลาง	13	191
แอฟริกา	13	173

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติลาว กรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ CEIC

Laos' Key Indicators

Domestic Demand	Unit	2013	2014	2015	2016	2017	2018E	2019F
Real GDP	% YOY	8.0	7.6	7.3	7.0	6.9	6.8	7.0
Consumer price index	%	6.7	2.4	0.9	2.5	0.1	2.6	2.9
Current account balance	% of GDP	-28.4	-20.0	-18.0	-13.0	-12.1	-13.9	-12.3
Policy rate (end of period)	%	5.0	5.0	4.5	4.3	4.0	4.0	-

Sources: International Monetary Fund (IMF) and Bank of the Lao PDR

การส่งออกที่ขยายตัวดีทำให้ลาวขาดดุลการค้าลดลง

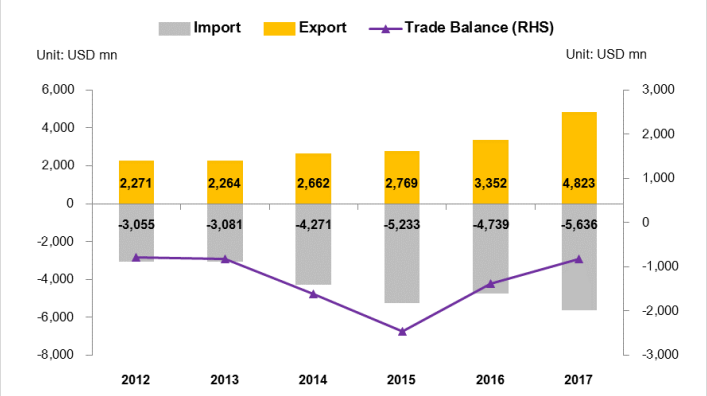

Sources: World Bank

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

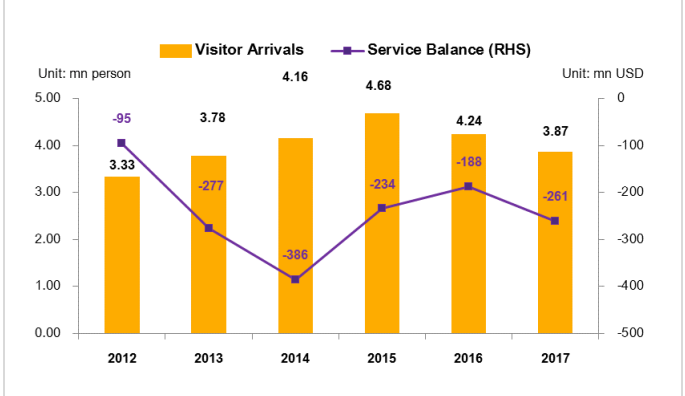

Sources: World Bank and CEIC

FDI ยังคงไหลเข้าลาวอย่างต่อเนื่อง นำโดยการลงทุนจีน

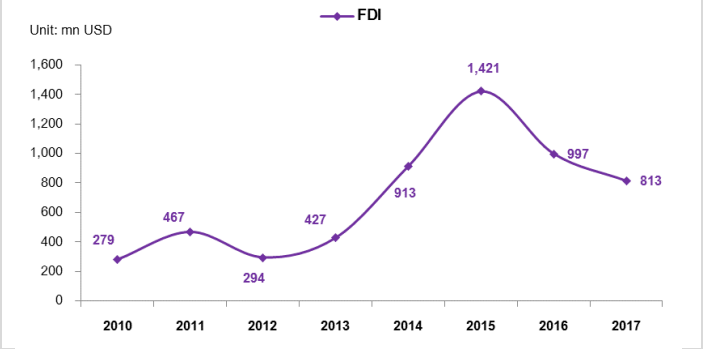

Sources: World Bank

ลาวยังคงมีทุนสำรองระหว่างประเทศในระดับต่ำ

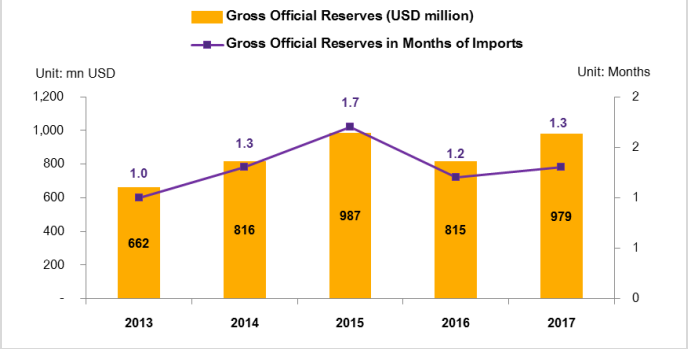

Sources: IMF

เงินกีบอ่อนค่าลงตามการแข็งค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐ

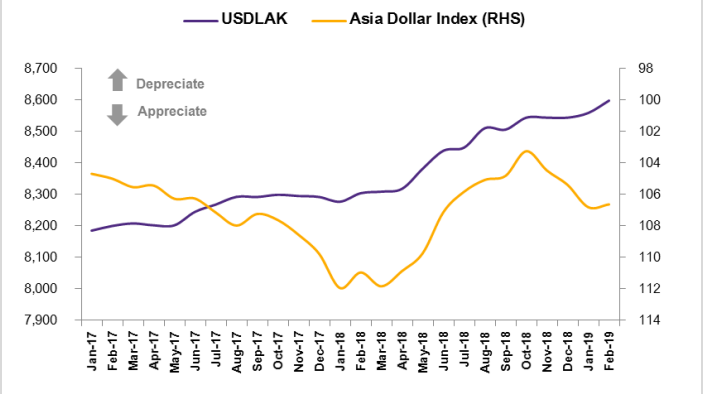

Sources: Bloomberg

ความเสี่ยงหลักของลาวคือหนี้ต่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง

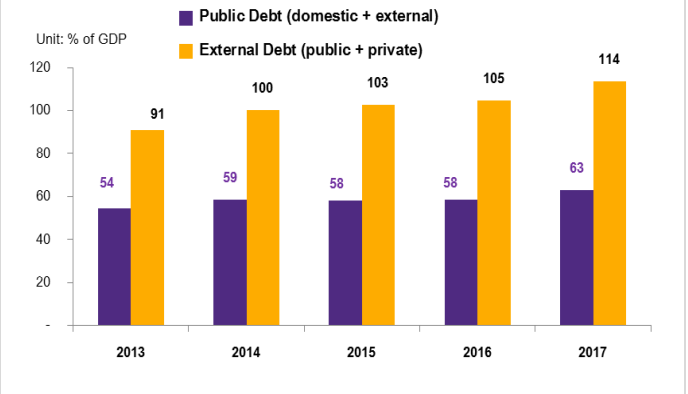

Sources: International Monetary Fund (IMF) and CEIC

Links with Thai Economy

การส่งออกไปลาวชะลอลงในปี 2018 โดยเฉพาะหมวดสินค้าอุตสาหกรรมและชิ้นส่วนยานยนต์

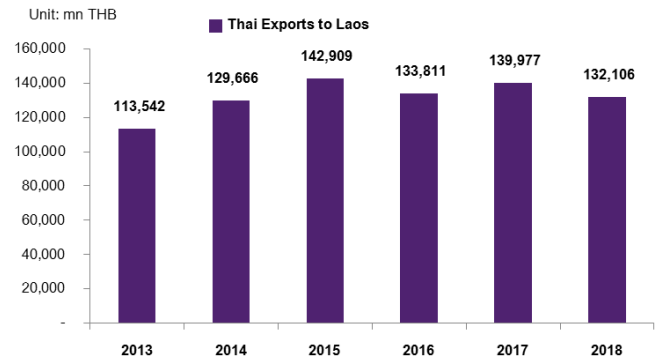

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การนำเข้าจากลาวขยายตัวต่อต่อเนื่องตามมูลค่าการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

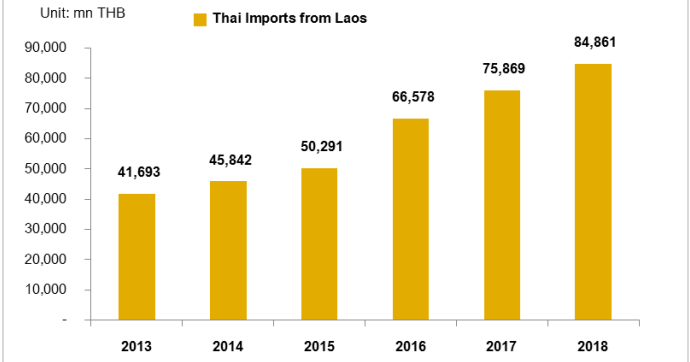

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

มูลค่าการส่งออกชายแดนไปลาวคิดเป็นสัดส่วน 98% ของการส่งออกไทยไปลาวทั้งหมด

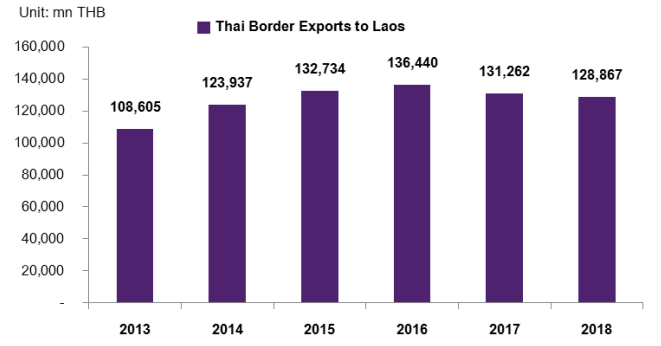

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การนำเข้าจากชายแดนลาวเติบโตต่อเนื่อง นำโดยการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าและทองแดง

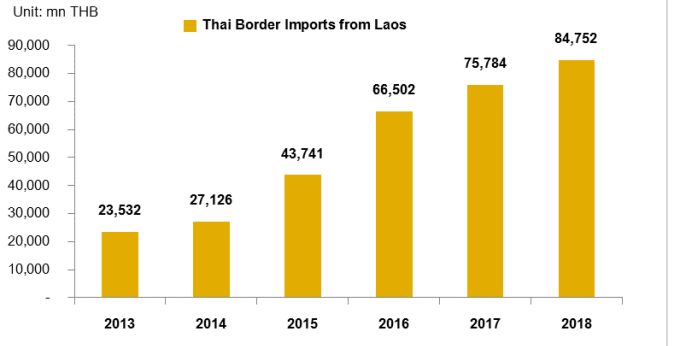

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การลงทุนทางตรงจากไทยไปลาวส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการทางการเงิน และการผลิตสินค้าอาหาร

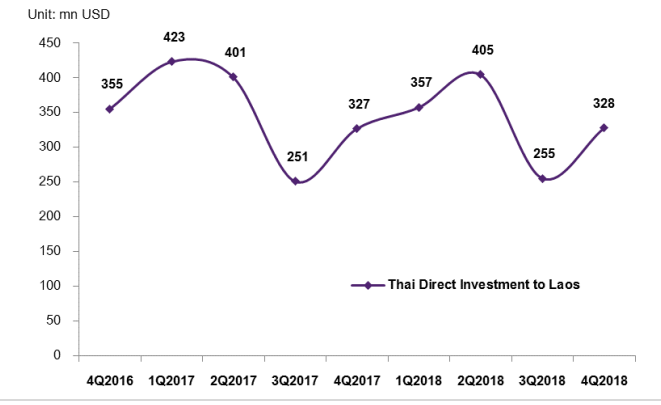

Sources: Bank of Thailand

นักท่องเที่ยวจากลาวขยายตัวตามการเพิ่มขึ้นของเที่ยวบินที่เชื่อมระหว่างทั้งสองประเทศ

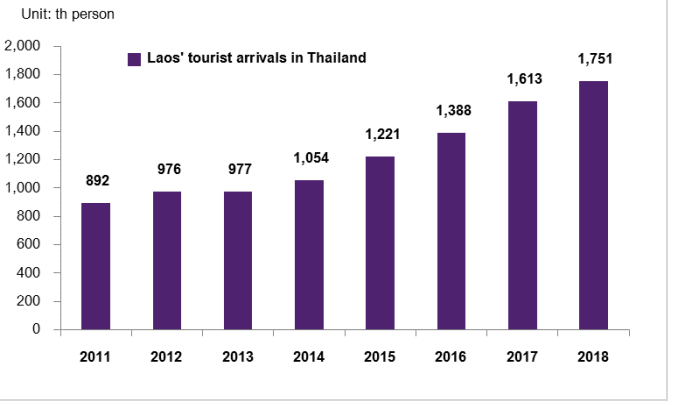

Sources: Thailand's Department of Tourism

MYANMAR
OVERALL ECONOMY

Facts and Figures

Population (2017)	55.12 million
Labor force (2017)	22.3 million
GDP (2017)	66.96 USD billion
GDP per capita (2017)	1,272 USD
GDP by sector (2017)	Agriculture: 24.8%, Industry: 35.4%, Services: 39.9%
Top exports (2017)	Oil & Gas 27%, Textile 14%, Cereal 10%

Things to watch in 2019

รัฐบาลเพิ่มการใช้จ่ายด้านการลงทุนเพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

การพัฒนาภาคธนาคารและภาคการเงิน

Macroeconomic update

Economic Outlook

เศรษฐกิจเมียนมามีแนวโน้มฟื้นตัวที่ราว 6.8% ในปี 2019 จาก 6.4% ในปี 2018 โดยในปี 2019 ภาคการผลิตเพื่อการส่งออกซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักขยายตัวที่ราว 8.2% ภาคบริการคาดว่าจะโตชะลอลงเล็กน้อยที่ 7.6% จากการที่ธุรกิจการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ร้านอาหารและการขนส่ง ไม่คึกคักเท่าที่ผ่านมา เงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติอาจชะลอตัวต่อเนื่องในปี 2019 จากมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในช่วงเปลี่ยนผ่านปีงบประมาณ (เมษายน-กันยายน 2018) ต่ำกว่าเป้าและโครงการที่มีการลงทุนจริงลดลงกว่า 50%YOY ในช่วงต้นปี 2019 อย่างไรก็ตาม การส่งออกในไตรมาสจะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยในไตรมาสที่ 4 ของปี 2018 โตได้อย่างแข็งแกร่ง 26%YOY โดยมีการส่งออกเครื่องนุ่งห่มไปยังสหภาพยุโรปเป็นปัจจัยสนับสนุนหลัก ในขณะที่การนำเข้าสินค้าทุนและสินค้าอุปโภคบริโภคลดลงเป็นผลมาจากเงินจัตอ่อนค่าและราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้น ส่งผลให้ดุลการค้าขาดดุลลดลงเหลือ 3 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดในรอบ 5 ปี

ความเชื่อมั่นของนักลงทุนลดลงสู่ระดับต่ำที่สุดในรอบ 3 ปีเนื่องจากความไม่แน่นอนภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น จากผลสำรวจของ EuroCham ในเดือนธันวาคม 2018 บริษัทต่างชาติที่ดำเนินกิจการในเมียนมาส่วนใหญ่ (81%) มองแนวโน้มเศรษฐกิจในแง่ลบมากขึ้น โดยอุปสรรคใหญ่ในการทำธุรกิจในเมียนมาคือการกีดกันทางธุรกิจและปกป้องผลประโยชน์ให้แก่นักธุรกิจท้องถิ่น ตามด้วยการขาดแรงงานทักษะและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่พร้อม นอกจากนี้ ผลกระทบของวิกฤติโรฮิงญาเริ่มรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนโดยตรงและจำนวนนักท่องเที่ยวจากชาติตะวันตกที่ลดลงอย่างมาก การคุกคามสิทธิมนุษยชนในรัฐยะไข่ทำให้สหภาพยุโรปพิจารณาการถอนสิทธิประโยชน์ทางการค้า Everything But Arms (EBA) และจะสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงให้แก่การส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าและสินค้าส่งออกอื่นๆ ที่ใช้แรงงานเข้มข้น ซึ่งมีสัดส่วนราว 50% ของการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปทั้งหมดในปี 2016 การถอนสิทธิประโยชน์ EBA โดยสมบูรณ์จะทำให้เมียนมาเผชิญกับภาษีนำเข้าจากสหภาพยุโรปและสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ความเสี่ยงที่เมียนมาจะเสียสิทธิประโยชน์ EBA มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สะท้อนจากการที่สหภาพยุโรปตัดสินใจเก็บภาษีนำเข้าข้าวอินดิกาจากเมียนมาในเดือนมกราคม 2019 ที่ผ่านมา

รัฐบาลเพิ่มการขาดดุลการคลังสองเท่าเป็น 6% ของ GDP ในปีงบประมาณ 2018/19 โดยมีเป้าหมายรักษาระดับการเติบโตที่รวดเร็วและดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในระยะกลาง การใช้จ่ายของ

ภาครัฐเน้นไปที่การลงทุนในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะในด้านคมนาคมและพลังงาน พร้อมกับการยกระดับคุณภาพชีวิตในด้านการศึกษาและสาธารณะสุข รัฐบาลยังได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม การผลิต อสังหาริมทรัพย์ และการบริการ โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุนกว่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐจากทั้งนักลงทุนในประเทศและนอกประเทศภายใต้แผนสนับสนุนการลงทุนแห่งเมียนมา 20 ปี (Myanmar Investment Promotion Plan) และรัฐบาลคาดหวังว่าเมียนมาจะสามารถรักษาระดับการเติบโตที่รวดเร็วและเลื่อนสถานะเป็นประเทศรายได้ปานกลางได้ในระยะกลาง อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้นโยบายกลับกลายเป็นความท้าทายสำคัญ เนื่องจากการเบิกจ่ายการลงทุนของภาครัฐต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ถึง 20% ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ประกอบกับการปฏิรูปเศรษฐกิจก็มีความล้าช้า

Financial markets

ธนาคารกลางเมียนมา (CBM) ออกมาตรการจำนวนมากเพื่อพัฒนาภาคการเงินและสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นปี 2019 ในภาคธนาคาร ธนาคารกลางอนุมัติบริการทางการเงินใหม่ๆ โดยในเดือนมกราคม ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นสามารถให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยระยะ 3 ปีได้ไม่เกิน 5% ของสินเชื่อทั้งหมด แต่สินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีระยะเกิน 3 ปีจะต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารกลางเท่านั้น ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ ธนาคารสัญาติเมียนมาสามารถให้สินเชื่อแก่ธุรกิจทุกประเภทโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ที่อัตราดอกเบี้ย 16% ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันของสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารสูงถึง 24-36% ต่อปี นอกจากนี้บริษัทเครดิตบูโรเมียนมาคาดว่าจะดำเนินการได้ภายในปีนี้ มาตรการของธนาคารดังกล่าวจะช่วยเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนเมียนมาและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและเพิ่มความสามารถในการทำกำไรและการคำนวนความเสี่ยงของภาคธนาคารอีกด้วย

ธุรกิจประกันภัยเปิดให้นักลงทุนต่างชาติแล้วหลังจากรอมานานถึง 6 ปี ในปี 2013 ธนาคารกลางอนุญาตให้บริษัทประกันภัยเมียนมาเปิดบริการ 11 แห่ง แต่บริษัทประกันภัยต่างชาติ 14 แห่ง สามารถเปิดได้เพียงแค่สำนักงานผู้แทน ตั้งแต่ 2019 เป็นต้นไป ตามประกาศ 1/2019 ของกระทรวงวางแผนและการคลังประกาศอนุญาตให้ต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจประกันภัยในเมียนมาได้ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการคือ 1) อนุญาตให้บริษัทประกันชีวิตต่างชาติสูงสุดเพียง 3 บริษัทดำเนินธุรกิจโดยเป็นเจ้าของ 100% ได้ และ 2) อนุญาตให้บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันอื่นๆ ของต่างชาติที่มีสำนักงานผู้แทนในเมียนมาร่วมทุนกับหุ้นส่วนชาวเมียนมาได้ ทั้งนี้กระทรวงวางแผนและการคลังคาดว่าจะมีบริษัทประกันภัยต่างชาติราว 6-8 แห่งเปิดให้บริการในเมียนมาได้ในปี 2019 ปัจจุบัน มีบริษัทประกันท้องถิ่น 4 แห่งได้ร่วมทุนกับบริษัทประกันภัยต่างชาติแล้ว การเปิดเสรีภาคประกันภัยไม่เพียงแค่จะสัดส่วนประกันภัยต่อ GDP ที่ปัจจุบันอยู่ที่ 0.1% ของ GDP แต่จะส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนในประเทศอย่างมาก เนื่องจากบริษัทประกันเป็นผู้ซื้อพันธบัตรรัฐบาลรายใหญ่ โดยรัฐบาลจะกำหนดให้บริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุมัติดำเนินการภายในประเทศต้องถือพันธบัตรรัฐบาลไม่น้อยกว่า 30% ของทุนของบริษัท

มาตรการจัดการความผันผวนของเงินจัตของธนาคารกลางเมียนมา ซึ่งนำไปสู่การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวและการพัฒนาภาคการเงิน เงินจัตอ่อนค่าอย่างรุนแรง 19%YTD ลงไปแตะที่ระดับต่ำสุดที่ 1,620 จัตต่อดอลลาร์สหรัฐในปลายเดือนกันยายน 2018 เนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐประกอบกับการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติและรายได้จากการท่องเที่ยวที่ชะลอตัวลง ปัจจุบัน เงินจัตค่อยๆ กลับมาแข็งค่าอยู่ที่ราว 1,520-1,550 จัตต่อดอลลาร์สหรัฐ จากมาตรการต่างๆ ของ

ธนาคารกลางเมียนมา ไม่ว่าจะเป็นการยกเลิกข้อบังคับที่กำหนดให้ตลาดเงินสามารถซื้อขายเงินจัตได้ในราคาที่มากกว่าหรือน้อยกว่าไม่เกิน +/- 0.8% ต่อวันจากราคาอ้างอิงที่ธนาคารกลางประกาศในแต่ละวัน การประกาศใช้ USD Swap กับธนาคารพาณิชย์ และการจัดการการซื้อขายเงินตราต่างประเทศผิดกฎหมายในเดือนกันยายน 2018 ธนาคารกลางเมียนมาออกนโยบายอย่างต่อเนื่องในปี 2019 โดยประกาศการคำนวณราคาอ้างอิงเงินจัตตามราคาตลาด “market-based” ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล พร้อมกับให้ใบอนุญาตโอนเงินข้ามชาติกับบริษัทแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อจัดการกับปัญหาการซื้อขายเงินตราต่างประเทศผิดกฎหมาย การพัฒนาภาคการเงินของเมียนมาไปสู่การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวจะทำให้เงินจัตผันผวนในระยะสั้น เป็นผลมาจากตลาดเงินตราต่างประเทศของเมียนมาที่มีขนาดเล็กและการขาดแคลนเงินดอลลาร์สหรัฐในระบบ แต่ในอนาคตเมียนมาจะสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

EIC’s view

ท่ามกลางความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นในประเด็นการถอนสิทธิประโยชน์ EBA โอกาสทางธุรกิจในตลาดภายในประเทศของเมียนมามีแนวโน้มสดใส เงินจัตที่อ่อนค่าทำให้ราคาสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต้องการนำเข้าที่ลดลงในปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน เมียนมาเองก็อยากลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านและมุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจที่เน้นการบริโภคภายในประเทศมากขึ้น นักธุรกิจไทยควรพิจารณาขยายฐานการผลิตและการขายไปยังตลาดภายในประเทศเมียนมา นอกเหนือไปจากการส่งออกจากไทยไปยังเมียนมา ซึ่งธุรกิจไทยสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดเมียนมาได้ด้วยสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มที่เมียนมายังไม่สามารถผลิตได้เอง อาหารแปรรูป เครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่มและสินค้าอุปโภคบริโภคอื่นๆ มีศักยภาพเติบโตสูง เนื่องจากรายได้ต่อหัวของชาวเมียนมาเพิ่มสูงขึ้นและการเปิดเสรีธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ความต้องการวัสดุก่อสร้างและเครื่องจักรก็เพิ่มมากขึ้นตามการลงทุนของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ตลาดอสังการิมทรัพย์ที่คึกคัก และการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมการผลิต การศึกษาเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าสนใจจากการที่เมียนมาอนุญาตให้นักลงทุนชาวต่างชาติเป็นเจ้าของได้ 100% เพื่อเพิ่มจำนวนแรงงานทักษะในประเทศ ธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์ก็มีเติบโตได้ดีตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในไม่ช้า นอกจากนี้ การพัฒนาภาคธนาคารและภาคการเงินของเมียนมาในช่วงที่ผ่านมายังสนับสนุนกิจกรรมทางธุรกิจในเมียนมา โดยบริการใหม่ของภาคธนาคาร เช่น สินเชื่อไม่ต้องมีสินทรัพย์ค้ำประกันจะช่วยเพิ่มโอกาสให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการขยายธุรกิจ ปัจจุบันแม้ว่าธุรกิจจำนวนมากในเมียนมาจะยังคงถูกจำกัด อีไอซีคาดว่าเมียนมาจะค่อยๆ เปิดประตูให้แก่นักลงทุนชาวต่างชาติมากขึ้นในอนาคต

Myanmar's Key Indicators

Domestic Demand	Unit	2013	2014	2015	2016	2017	2018E	2019F
Real GDP	% YOY	8.4	8.0	7.0	5.9	6.8	6.4	6.8
Consumer price index	%	6.4	6.1	8.4	7.0	5.4	6.3	5.9
Current account balance	% of GDP	-4.9	-2.2	-5.1	-3.9	-4.3	-5.3	-5.7
Policy rate (end of period)	%	10	10	10	10	10	10	10

Sources: International Monetary Fund (IMF) and The Central Bank of Myanmar

ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นตามความต้องการนำเข้าสูง

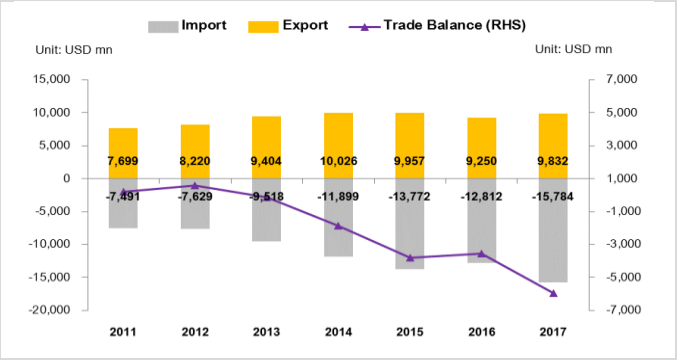

Sources: World Bank

นักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงโดยเฉพาะจากชาติตะวันตก

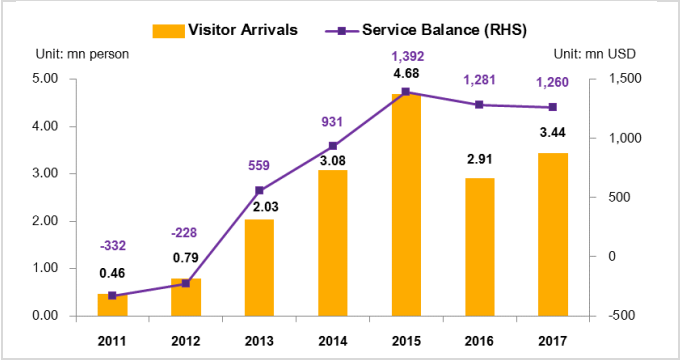

Sources: World Bank and CEIC

วิกฤตโรฮิงญาทำให้การลงทุนจากต่างชาติชะลอตัว

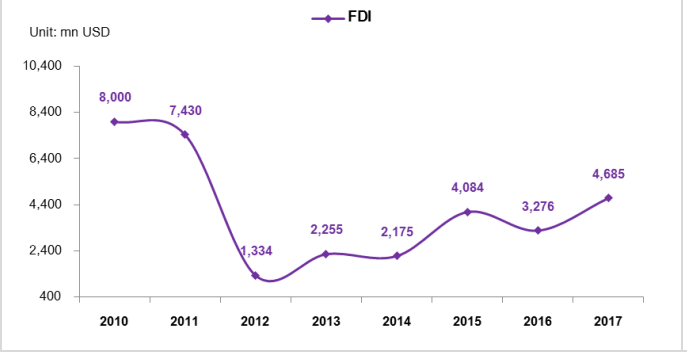

Sources: World Bank

ทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ที่ 3 เดือนตามมาตรฐาน

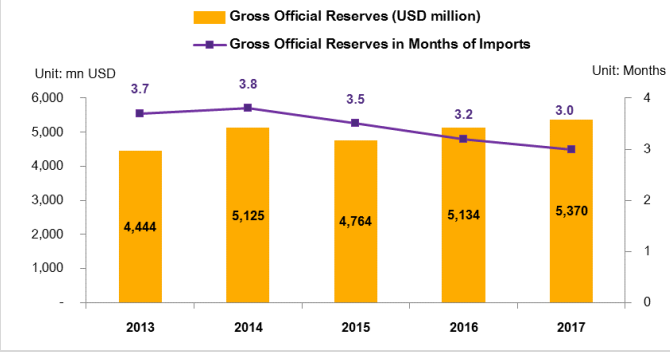

Sources: IMF

ความอ่อนไหวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการที่เงินจัตอ่อนค่ารุนแรง

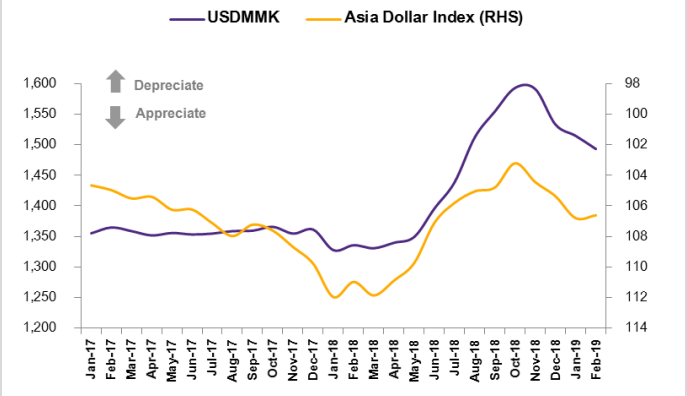

Sources: Bloomberg

หนี้ต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ

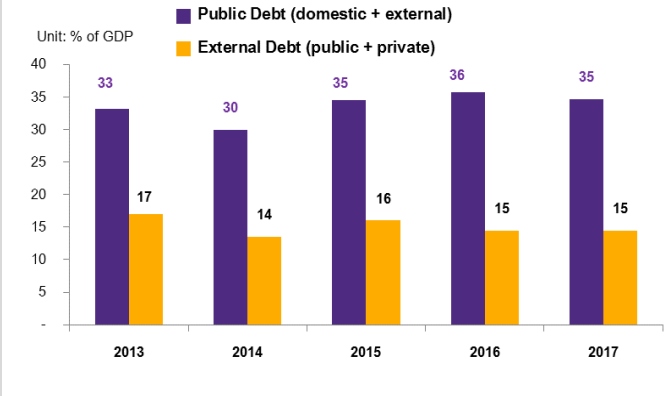

Sources: International Monetary Fund (IMF) and CEIC

Links with Thai Economy

การส่งออกของไทยไปเมียนมาเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2018 เนื่องจากความต้องการเมียนมาชะลอตัว

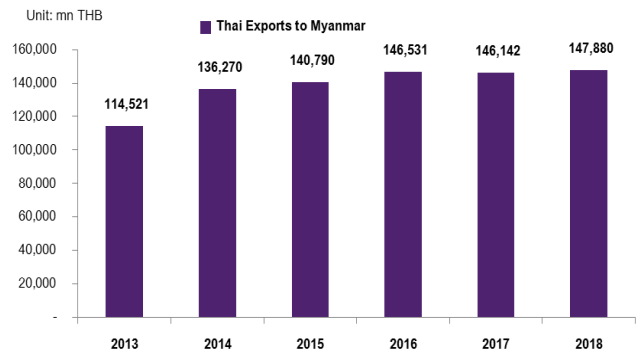

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การนำเข้าจากเมียนมาโตสูงเนื่องจากนำเข้าแก๊สธรรมชาติและวัตถุดิบอื่น ๆ จำนวนมาก

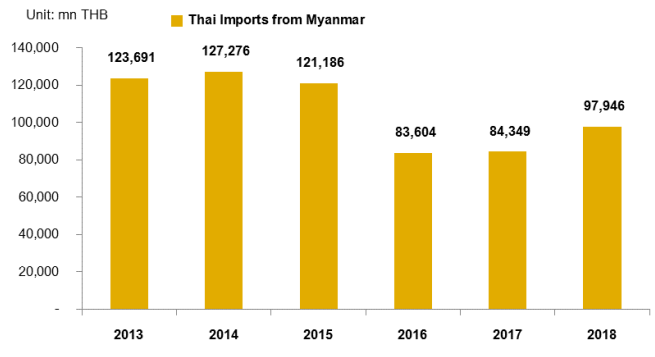

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การส่งออกผ่านชายแดนสำคัญ 2 ด่านลดลงในปี 2018

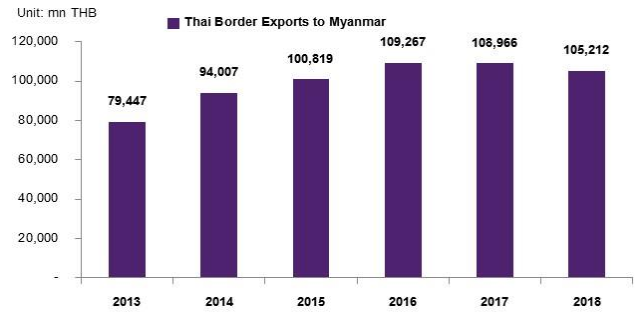

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การนำเข้าผ่านชายแดนเมียนมาทุกด่านมาขยายตัวในปี 2018

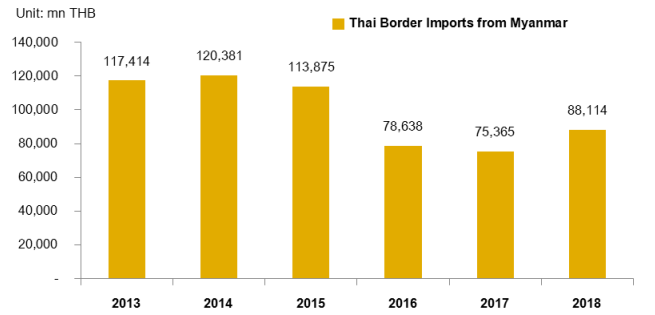

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การลงทุนของไทยในเมียนมาลดลงอย่างมากในต้นปี 2018

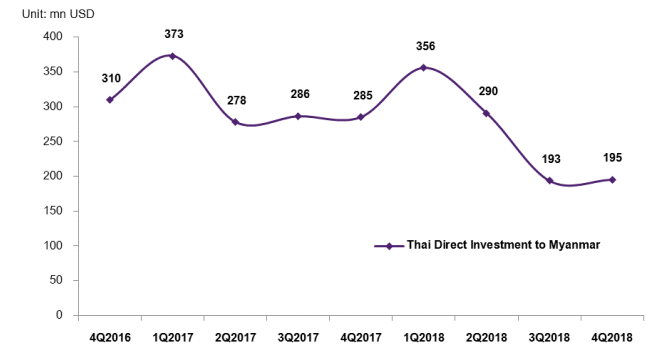

Sources: Bank of Thailand

จำนวนนักท่องเที่ยวเมียนมาในไทยมีสัดส่วนน้อยกว่า 1% ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด

Sources: Thailand's Department of Tourism

VIETNAM
OVERALL ECONOMY

Facts and Figures

Population (2017)	96.16 million
Labor force (2017)	56.46 million
GDP (2017)	215.93 USD billion
GDP per capita (2017)	2,306 USD
GDP by sector (2017)	Agriculture: 16%, Industry: 33%, Services: 41%
Top exports (2017)	Electronic products 39%, Garments and footwears 19%

Things to watch in 2019

ความคืบหน้าของความตกลง
ทางการค้าระหว่างเวียดนามและ EU

การย้ายฐานการผลิต
ของบริษัทในจีน
มายังเวียดนาม

Macroeconomic update

Economic Outlook

เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัว 7.08% ในปี 2018 ซึ่งเป็นการขยายที่รวดเร็วที่สุดในรอบ 11 ปี โดยภาคอุตสาหกรรมหลักขยายตัวได้ดี โดยเฉพาะภาคการผลิต การก่อสร้าง และการค้าส่งและค้าปลีก ซึ่งเติบโต 13% 9.2% และ 8.5% ตามลำดับ ในขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีแนวโน้มการขยายตัวได้ดี ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 20% เวียดนามจะยังคงขยายตัวแข็งแกร่งต่อเนื่องในปี 2019 ด้วยแรงส่งจากการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) โดยเฉพาะภาคการก่อสร้างและการขยายโรงงานผลิต โดยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2019 FDI ในเวียดนามมีมูลค่าสูงเป็น 2 เท่าของช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน และ 82% ของมูลค่า FDI ทั้งหมดอยู่ในภาคการผลิต ตอกย้ำถึงศักยภาพของเวียดนามในการเป็นฐานการผลิตแห่งภูมิภาค โดยเฉพาะการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีขั้นสูง สำหรับปี 2019 รัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ 6.6-6.8% และเป้าหมายเงินเฟ้อที่ระดับต่ำกว่า 4%

อย่างไรก็ดี ความท้าทายหลักสำหรับเวียดนาม คือการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมที่ลงทุนโดยต่างชาติ และการถ่ายโอนเทคโนโลยีที่ยังอยู่ในระดับต่ำ มูลค่าการส่งออกของบริษัทที่ลงทุนโดยต่างชาติคิดเป็นสัดส่วน 70% ของการส่งออกทั้งหมดในปี 2018 และยังขยายตัวสูงเฉลี่ยราว 22% ต่อปีในระหว่างปี 2010-2018 เทียบกับมูลค่าการส่งออกของบริษัทเวียดนาม ซึ่งขยายตัวเฉลี่ยเพียง 8% ต่อปี รัฐบาลเวียดนามจึงเร่งออกนโยบายสนับสนุนการถ่ายโอนเทคโนโลยีจากบริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมไอที อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีการเกษตร และด้านสุขภาพ ในขณะเดียวกัน การเข้าร่วมความตกลง CPTPP ได้กดดันให้เวียดนามเร่งกระบวนการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจของประเทศซึ่งยังเกิดความล่าช้า

Financial markets

ธนาคารกลางเวียดนาม (SBV) ขยายระยะเวลาสินเชื่อเงินตราต่างประเทศและเตรียมจัดลำดับสถาบันการเงินในประเทศเพื่อบริหารความเสี่ยง ก่อนหน้านี้ SBV ได้จำกัดให้สถาบันการเงินในเวียดนามและสาขาของธนาคารต่างชาติสามารถปล่อยสินเชื่อในสกุลเงินต่างประเทศได้จนถึงแค่สิ้นปี 2018 เท่านั้น เพื่อลดการเก็งกำไรและควบคุมปริมาณเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ (dollarization) ในประเทศ อย่างไรก็ดี SBV ได้ตัดสินใจขยายระยะเวลาการปล่อยสินเชื่อเงินสกุลต่างประเทศไปจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2019 สำหรับการกู้ระยะสั้น และจนถึง 30 กันยายนสำหรับการกู้ระยะกลางถึงระยะยาว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออกชาวเวียดนามท่ามกลางสงครามการค้าที่ตึงเครียดขึ้น นอกจากนี้ SBV จะเริ่มจัดอันดับสถาบันการเงินในประเทศตามผลการดำเนินงานและเสถียรภาพทางการเงิน โดยสถาบันที่จะได้รับการจัดอับดับ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ สถาบันที่ให้สินเชื่อบริษัทลิสซิ่งทางการเงิน (financial leasing) ธนาคารสหกรณ์ และสาขาของธนาคารต่างชาติ ซึ่ง SBV จะไม่เปิดเผยผลการจัดอันดับเนื่องจากจะใช้ผลเพื่อเฝ้าระวังความเสี่ยงภายในเท่านั้น

Law & Regulation

เวียดนามดำเนินการพัฒนาและปรับแก้กฎหมายอย่างต่อเนื่องในปี 2019 ทั้งกฎหมายการลงทุน การจ้างงาน และตลาดหลักทรัพย์ สำหรับกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการลงทุนของต่างชาติยิ่งขึ้น โดยประเด็นสำคัญที่มีการแก้ไขคือ 1) การลงทุนในโครงการมูลค่าสูงกว่า 5 หมื่นล้านดองจะไม่ต้องผ่านการอนุมัติจากนายกรัฐมนตรี และ 2) การยกเลิกข้อจำกัดสำหรับนักลงทุนต่างชาติในอุตสาหกรรม 19 ประเภท เช่น บริการด้านโลจิสติกส์ และการทำธุรกิจแฟรนไชส์ สำหรับกฎหมายการจ้างงานฉบับใหม่จะขยายการคุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะในประเด็นการทำงานล่วงเวลา ทั้งในส่วนของชั่วโมงการทำงานและค่าจ้าง และขยายอายุเกษียณเป็น 60-62 ปี ทั้งนี้กฎหมายการลงทุนและการจ้างงานฉบับใหม่คาดว่าจะผ่านการพิจารณาในเดือนตุลาคมปี 2019 และเริ่มมีผลบังคับใช้ภายในปี 2021 นอกจากนี้ กระทรวงการคลังเวียดนามได้เสนอร่างกฎหมายหลักทรัพย์ใหม่ โดยจะยกเลิกข้อจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติในบริษัทมหาชน คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในปี 2020

EIC's view

บริษัทต่างชาติซึ่งได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ เล็งย้ายฐานการลงทุนมายังเวียดนาม โดยเฉพาะบริษัทในจีนซึ่งต้องการเลี่ยงภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ (อ่านต่อได้ที่ Box: เวียดนามกับการเป็นฐานการผลิตแห่งใหม่ในยุคสงครามการค้า)

การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจเวียดนามถือเป็นอีกโอกาสที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุนไทย การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจเป็นโจทย์ความท้าทายหลักของรัฐบาลเวียดนามในช่วงที่ผ่านมา เพื่อบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจที่กำลังขาดทุนและหาแหล่งรายได้ใหม่สำหรับภาครัฐ ปัจจุบัน รัฐวิสาหกิจที่อยู่ในแผนปฏิรูปภายในปี 2020 มีทั้งหมด 406 แห่ง ตัวอย่างรัฐวิสาหกิจที่ได้ขายหุ้นบางส่วนให้กับนักลงทุนต่างชาติแล้ว ได้แก่ (1) Sabeco ผู้ผลิตเบียร์รายใหญ่ซึ่งครองสัดส่วนตลาดเวียดนามสูงถึง 40% โดยได้ขายหุ้นจำนวน 53.9% ให้กับ ThaiBev ในปี 2017 และ (2) Vietnam Airlines (VNA) ซึ่งได้ขายหุ้นจำนวน 8.8% ให้กับ ANA Holdings จากญี่ปุ่น และเตรียมจะขายสัดส่วนหุ้นอีก 35.16% ในปีนี้

รัฐวิสาหกิจหลักในเวียดนามที่เปิดให้นักลงทุนเอกชนเข้าซื้อหุ้น

	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจ/ อุตสาหกรรม	มูลค่ารวม (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	% ของหุ้นที่เปิดให้เอกชนเข้าซื้อ
1	MobiFone	Telecom operator	600	35-50%
2	Saigon Trading Group (SATRA)	Retail distributor, supermarket chain	180	50%
3	PV Power	Electricity provider	655.3	50%
4	PV Oil	Petroleum trading and distribution company	205	50%
5	Vicem	Cement manufacturer	570	50%
6	Song Da Corporation	Hydropower contractor	190	50%
7	Ben Thanh Group	Tourism, commerce and property	53.6	50%
8	Saigon tourist Co. Ltd.	Tourism	162	50%
9	Vietnam Rubber Group	Rubber manufacturer	1,189.4	35-50%
10	EVN Corporation 1/2/3	Holding company for power plants	Total 1,242	50%

ที่มา: รายงาน Vietnamese SOE Equitization โดย Allens (มีนาคม 2017)

สำหรับนักลงทุนต่างชาติ ข้อได้เปรียบหลักของการเข้าซื้อหุ้นรัฐสาหกิจเวียดนามคือฐานผู้บริโภคขนาดใหญ่ โดยรัฐวิสาหกิจหลายแห่งเป็นที่รู้จักในตลาดเวียดนามอยู่เป็น เช่น VinaFood VinaMilk และ MobiFone เป็นต้น นี่**เป็นโอกาสที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุนหน้าใหม่**ในตลาดเวียดนาม ซึ่งต้องเผชิญความท้าทายในการแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดและสร้างฐานผู้บริโภค **อย่างไรก็ดี อุปสรรคหลักสำหรับนักลงทุนคือการประเมินมูลค่าหุ้นที่ยังไม่โปร่งใส และกระบวนการดำเนินงานที่ล่าช้า** โดยรัฐบาลเวียดนามได้ออกคำสั่งและแนวทางเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้มีความโปร่งใส และมีกรอบเวลาที่จัดเจนมากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

Vietnam's Key Indicators

Domestic Demand	Unit	2013	2014	2015	2016	2017	2018E	2019F
Real GDP	% YOY	5.4	6.0	6.7	6.2	6.8	6.6	6.5
Consumer price index	%	6.0	1.8	0.6	4.7	2.6	4	4
Current account balance	% of GDP	4.5	4.9	-0.1	2.9	2.5	2.2	2.0
Policy rate (end of period)	%	7.0	6.5	6.5	6.5	6.25	6.25	-

Sources: International Monetary Fund (IMF) and The State Bank of Vietnam

ดุลการค้ายังคงเกินดุลตามการส่งออกที่ขยายตัวต่อเนื่อง

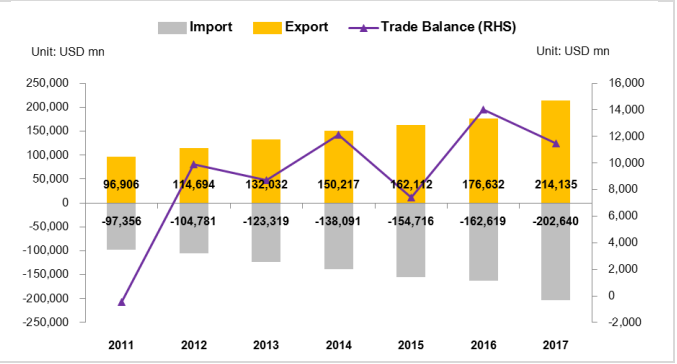

Sources: World Bank

ภาคการท่องเที่ยวเติบโตดีช่วยให้การขาดดุลบริการลดลง

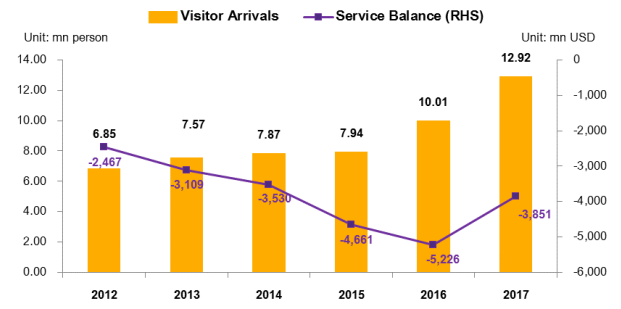

Sources: World Bank and CEIC

FDI เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคการผลิต

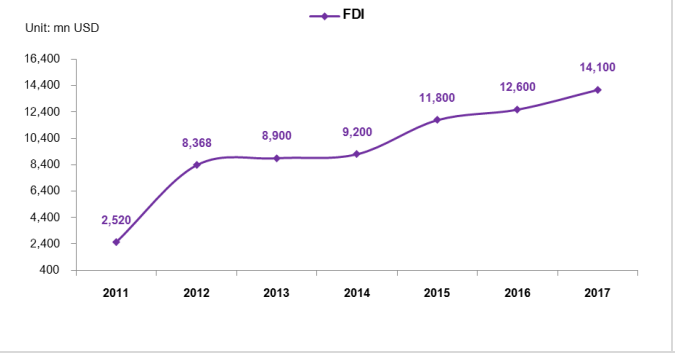

Sources: World Bank

ระดับทุนสำรองยังต่ำกว่ามาตรฐาน 3 เดือนของการนำเข้า

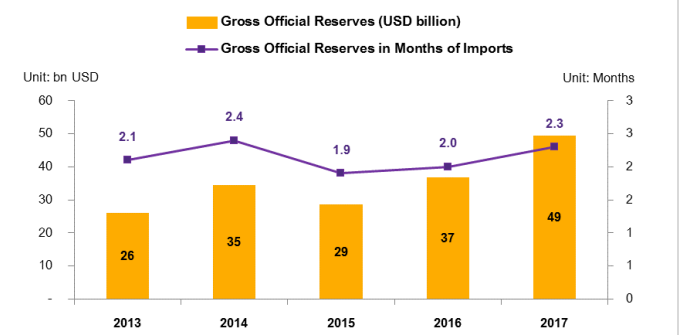

Sources: IMF

เงินดองอยู่ในช่วงอ่อนค่าเทียบเงินดอลลาร์สหรัฐ

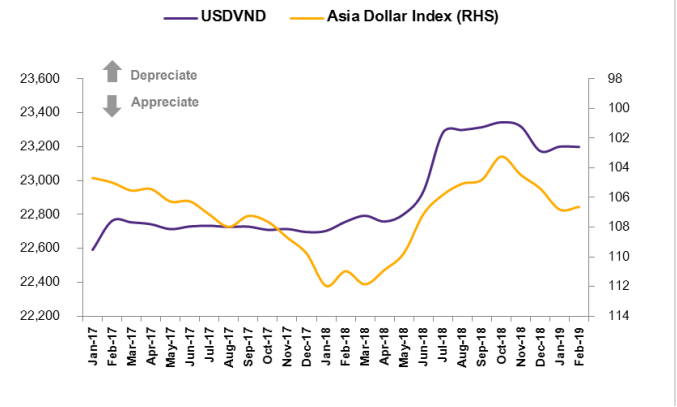

Sources: Bloomberg

หนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน

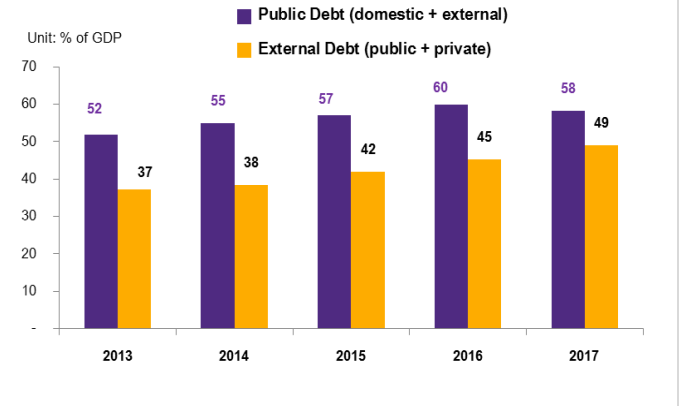

Sources: International Monetary Fund (IMF) and CEIC

Links with Thai Economy

การส่งออกไปไปเวียดนามยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง นำโดยชิ้นส่วนยานยนต์ น้ำมันสำเร็จรูป และเม็ดพลาสติก

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

สินค้านำเข้าหลักจากเวียดนาม ได้แก่ โทรศัพท์และชิ้นส่วน น้ำมันปิโตรเลียม และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

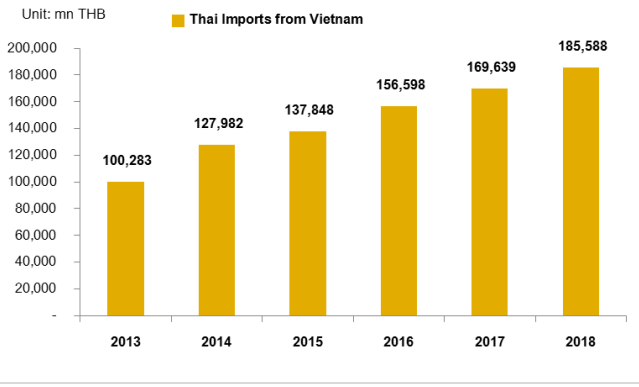

Sources: Thailand's Ministry of Commerce

การส่งออกผ่านแดนชะลอลงเล็กน้อยในปี 2018 แต่การส่งออกผลไม้ยังขยายตัวสูง โดยเฉพาะทุเรียนแช่แข็ง

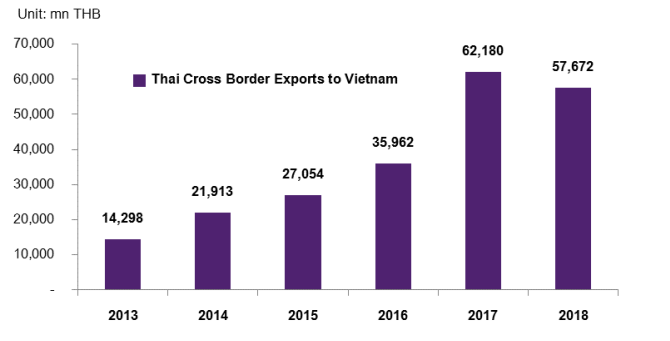

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การนำเข้าข้ามแดนขยายตัว 18%YOY ในปี 2018 นำโดยอุปกรณ์ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์จากพืช

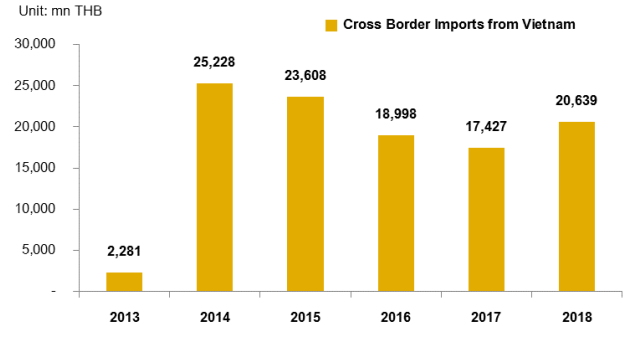

Sources: Thailand's Department of Foreign Trade

การลงทุนทางตรงจากไทยไปเวียดนามกระจุกตัวอยู่ในภาคการผลิตและบริการทางการเงิน

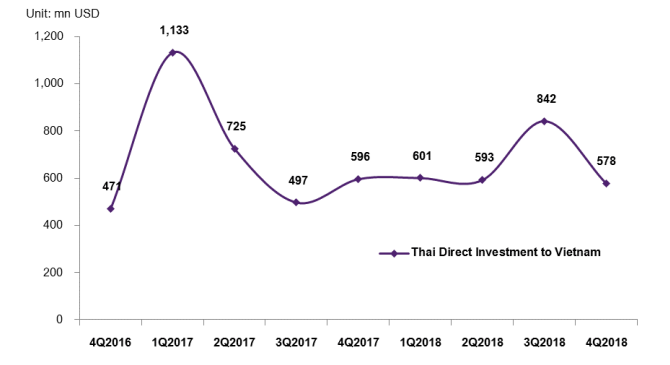

Sources: Bank of Thailand

ตัวเลขนักท่องเที่ยวเวียดนามเข้าไทยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาทางเครื่องบิน

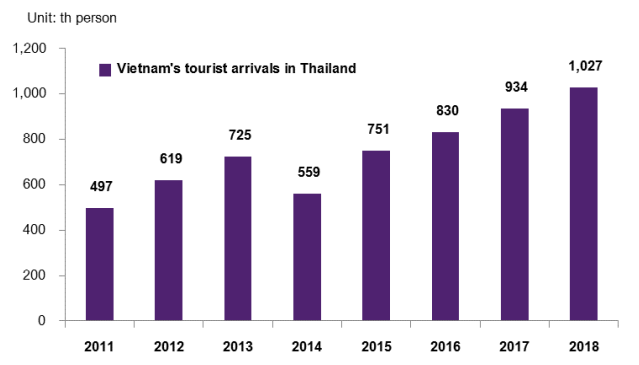

Sources: Thailand's Department of Tourism

BOX

เวียดนามกับการเป็นฐานการผลิตแห่งใหม่ในยุคสงครามการค้า

แนวโน้มการย้ายฐานการผลิตจากจีนไปยังเวียดนามเริ่มมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยแรงส่งจากค่าจ้างแรงงานจีนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ยังคงยืดเยื้อ ความตึงเครียดทางการค้าระหว่าง 2 เศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลกได้สร้างความไม่แน่นอนต่อสถานการณ์การค้าโลกและกระทบการส่งออกของประเทศที่เผชิญมาตราการทางภาษี โดยเฉพาะ จีนซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลกและประเทศต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงในห่วงโซ่การผลิตอุปทานของจีน ที่เห็นได้ว่าภาคการส่งออกชะลอตัวลง ผลกระทบจากภาษีนำเข้าทำให้ผู้ผลิตที่มีฐานการผลิตในจีนต้องปรับกลยุทธ์เพื่อลดต้นทุน โดยการย้ายฐานการผลิตออกจากจีนเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้า **ซึ่งหากพิจารณาปัจจัยทางภูมิศาสตร์และเศรษฐศาสตร์แล้ว เวียดนามถือเป็นตัวเลือกสำคัญในการเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกแทน**

นอกไปจากความใกล้ชิดกับจีนทางด้านภูมิศาสตร์และสิทธิพิเศษทางภาษี **เวียดนามมีความได้เปรียบในด้านค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบกับจีนและประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน** การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำของเวียดนามในปี 2019 ทำให้ค่าแรงงานขั้นต่ำต่อเดือนเพิ่มขึ้นเป็น 126 ถึง 180 ดอลลาร์สหรัฐ แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ค่าแรงขั้นต่ำของเวียดนามคิดเป็นเพียง 38%-54% ของค่าแรงขั้นต่ำของจีน ซึ่งในปัจจุบัน ค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนใน Guangdong ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมสำคัญของจีนสูงกว่า 330 ดอลลาร์สหรัฐ ขณะเดียวกัน ค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนในมาเลเซียและไทยอยู่ที่ 275 ดอลลาร์สหรัฐ และ 288 ดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ ก็สูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำในเวียดนาม **นอกจากนี้ โครงสร้างประชากรของเวียดนามก็ถือว่าอยู่ในสถานะที่ดี** โดยสหประชาชาติคาดการณ์ว่า ในปี 2019 เวียดนามจะมีประชากรประมาณ 96 ล้านคน ซึ่งราว 70% ของประชากรทั้งหมดมีอายุระหว่าง 15 ถึง 64 ปี

จุดแข็งอีกอย่างหนึ่งของเวียดนามในการเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกคือการมีเครือข่ายข้อตกลงทางการค้าที่ยอดเยี่ยม โดยเวียดนามได้ลงนามข้อตกลงการค้าเสรีรวมทั้งสิ้น 13 ฉบับและยังมีอีก 3 ฉบับที่กำลังอยู่ในระหว่างการเจรจา นั่นหมายความว่า สินค้าส่งออกของเวียดนามไปยังตลาดสำคัญของโลกนั้นปลอดภาษี จึงเป็นโอกาสให้ผู้ผลิตที่ย้ายฐานการผลิตมายังเวียดนามสามารถขายสินค้าในตลาดเหล่านั้นด้วยต้นทุนที่ต่ำลง ข้อตกลงการค้าเสรีที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่ Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปี 2019 และ EU-Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA) ซึ่งกำลังรอลงสัตยาบรรณภายในปีนี้ การลดอัตราภาษีให้กับสินค้าที่ค้าขายกันระหว่างประเทศสมาชิกภายใต้ข้อตกลง CPTPP และ EVFTA จะเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนที่ต้องการเข้าสู่ตลาดของประเทศริมมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งเป็นสมาชิกของ CPTPP และตลาดของสหภาพยุโรป

แนวโน้มในปัจจุบันบ่งชี้ถึงการย้ายฐานการลงทุนไปยังเวียดนาม ท่ามกลางสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในเวียดนามยังคงเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้นถึง 9.1%YOY ในปี 2018 ทำให้การลงทุนโดยตรงมีมูลค่ารวม 19.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และการลงทุนก็ยังคงขยายตัว 9.2%MOM ในเดือนมกราคม 2019 ทั้งนี้ราว 57.8% ของการลงทุนจากต่างประเทศสะสมในเวียดนามไหลเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการแปรรูป ซึ่งสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางในด้านอุตสาหกรรมการผลิตของเวียดนาม (รูปที่ 5 และ 6) **ในขณะเดียวกัน ธุรกิจบางประเภทได้กระจายฐานการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ มายังเวียดนามแล้ว** โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ผลิตสินค้าที่ถูกสหรัฐฯ เก็บภาษีนำเข้า ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ เฟอร์นิเจอร์และเครื่องนุ่งห่ม (รูปที่ 7) จากการสำรวจของ PWC APEC CEO ปี 2018 เวียดนามถือเป็นประเทศที่อันดับต้น ๆ ที่นักลงทุนในกลุ่มเศรษฐกิจ APEC วางแผนเพิ่มการลงทุน

รูปที่ 5: มูลค่า FDI เข้าเวียดนามเติบโตแซงหน้าประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน

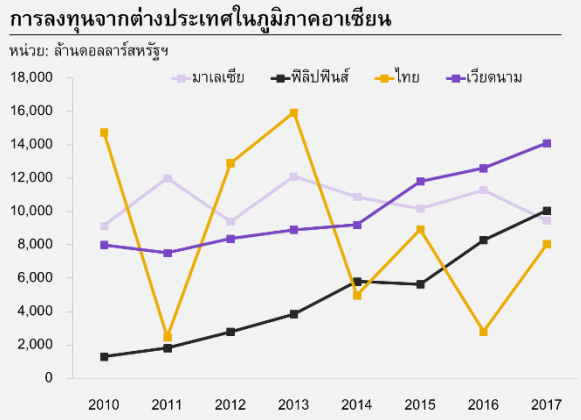

รูปที่ 6: FDI เข้าเวียดนามกระจุกตัวอยู่ในภาคการผลิต

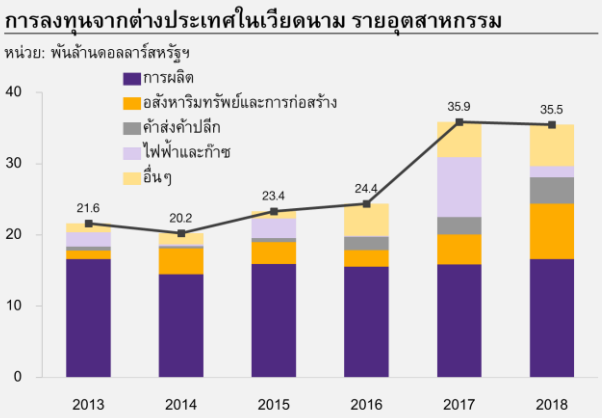

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารโลก ASEANStats สำนักงานการลงทุนต่างประเทศของเวียดนาม และ CEIC

รูปที่ 7: ผู้ผลิตสินค้าที่มีฐานการผลิตในจีนบางรายประกาศแผนการย้ายฐานการผลิตมายังเวียดนามเพื่อลดผลกระทบจากสงครามการค้า

Companies	Nationality	Products	Information
Tapestry Inc.	American	Handbag	Expand its production in Vietnam
Sintai	Chinese	Furniture	Shift 20% of its production to Vietnam
Man Wah Holdings	Hong Kong	Furniture	Acquired new plant in Vietnam in November 2018
Zhejiang Hailide New Material	Chinese	Polyester	Invested in the new plant in Vietnam
Second Generation (BeBop and Gypsies & Moondust lables)	American	Junior wears	Shift part of its production to Vietnam
Yokowo	Japanese	Automotive antenna components	Shift its production to Vietnam and anticipate to complete a relocation of production in 2019
HL Corp.	Chinese	Bike parts	Shift part of its production to Vietnam
Hon Hai Precision (Foxconn Technology Group)	Taiwanese	iPhone assembler	Acquired land in Vietnam industrial park in January 2019
GoerTek	Chinese	Wireless earphones for Apple	Shift its production to Vietnam
Key Tronic	American	Electronic products	Invest in the new plant in Vietnam and anticipate to open the Vietnam factory in July 2019

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักข่าวต่างๆ (ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2019)

อย่างไรก็ตามการย้ายฐานการลงทุนไปเวียดนามอาจมีข้อจำกัดจากการขาดแคลนแรงงานฝีมือ บริษัท Navigos Group ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการด้านแรงงานที่ใหญ่ที่สุดในเวียดนามรายงานว่า เวียดนามกำลังเผชิญแรงกดดันจากความต้องการแรงงานในระดับผู้จัดการอาวุโส โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบริษัทลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2018 ที่ผ่านมา ทั้งนี้การขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับกลางและระดับสูงไม่ใช่เรื่องใหม่ในเวียดนาม การสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติเวียดนาม (GSO) ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2018 พบว่า จำนวนแรงงานฝีมือมีเพียง 21% ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ซึ่งนี่อาจเป็นอุปสรรคใหญ่ของเวียดนามในการที่จะได้รับประโยชน์จากการย้ายฐานการลงทุน

ท่ามกลางแรงตึงเครียดจากสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ เวียดนามได้กลายเป็นจุดหมายสำคัญของนักลงทุนต่างชาติ จากข้อได้เปรียบในเรื่อง**ค่าแรงที่ยังต่ำ และเครือข่ายข้อตกลงการค้าเสรีกับหลากหลายประเทศ** ทำให้ธุรกิจที่ย้ายฐานการผลิตมายังเวียดนามสามารถเข้าถึงตลาดได้หลากหลายและมีต้นทุนที่ถูกลง **กรณีของเวียดนามแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ** ซึ่งเป็นอีกประเด็นที่ไทยเองควรให้ความสนใจ เพื่อรักษาระดับการลงทุน รวมทั้งดึงดูดการลงทุนใหม่ๆ จากต่างชาติต่อไปในอนาคต

ผู้จัดทำหลัก

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ

รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด

Economic Intelligence Center

ธนาคารไทยพาณิชย์

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ ดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด Economic Intelligence Center (EIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลยุทธ์ของธนาคารไทยพาณิชย์ ทั้งนี้ ก่อนร่วมงานกับธนาคารไทยพาณิชย์ ดร.ยรรยง มีประสบการณ์ทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายการเงิน สายนโยบายการเงิน ซึ่งรับผิดชอบภาพรวมของงานนโยบายด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ และที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน

ดร.ยรรยง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจมหภาค นโยบายการเงินและตลาดทุน รวมทั้งเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ในงานสัมมนาแก่สาธารณชนและองค์กรภายนอกทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ

ดร. ธนพล ศรีธัญพงศ์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ติดต่อ :

thanapol.srithanpong@scb.co.th

จิรามน สุธีรชาติ

นักวิเคราะห์

ติดต่อ :

jiramon.sutheerachart@scb.co.th

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี

นักวิเคราะห์

ติดต่อ :

kunyarak.naiyaraksaree@scb.co.th

สุภวดี ชิงนวรรณ์

Management Associate

ติดต่อ :

Supawadee.chingnawan@scb.co.th

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.

Economic Intelligence Center (EIC)

E-mail: eic@scb.co.th โทร: +66 (2) 544 2953

ดร. ยรรยง ไทยเจริญ
รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด Economic Intelligence Center ธนาคารไทยพาณิชย์
yunyong.thaicharoen@scb.co.th

Economic and Financial Market Research

กระแสร์ รังสิพล
krasae.rangsipol@scb.co.th

ดร.ธนพล ศรีธัญพงศ์
thanapol.srithanpong@scb.co.th

พนันดร อรุณีนิรมาน
panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th

วชิรวัฒน์ บานชื่น
wachirawat.banchuen@scb.co.th

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี
kunyaruk.naiyaraksaree@scb.co.th

จิรามน สุธีรชาติ
jiramon.sutheerachart@scb.co.th

จิรายุ โพธิราช
jirayu.photirat@scb.co.th

ชินโชติ เถรปัญญาภรณ์
chinnachod.thaerapanyaporn@scb.co.th

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์
pangubon.amnueysit@scb.co.th

พงศกร ศรีสกาวกุล
pongsakorn.srisakawkul@scb.co.th

รัชชานนท์ โชติพุฒศิลป์
ratchanon.chotiputsilp@scb.co.th

Export Cluster

โชติกา ชุ่มมี
chotika.chummee@scb.co.th

กฤษกร ตราชู
kriskorn.trachoo@scb.co.th

กมลชนก คล้ายนก
kamonchanok.klainok@scb.co.th

กัญญารัตน์ กาญจนวิสุทธิ์
kanyarat.kanjanavisut@scb.co.th

นันทพงศ์ พันทวีศักดิ์
nantapong.pantaweesak@scb.co.th

Service Cluster

วิธาน เจริญผล
ผู้อำนวยการอาวุโสคลัสเตอร์ธุรกิจบริการ
vithan.charoenphon@scb.co.th

ปราณิดา ศยามานนท์
pranida.syamananda@scb.co.th

นพมาศ อวบเจริญ
nopphamas.houbjaruen@scb.co.th

ภัทรพล ยุทธศักดิ์นุกูล
pattharapon.yuttharsaknukul@scb.co.th

ปุลวัชร ปิติไกรศร
pullawat.pitigraisorn@scb.co.th

Infrastructure Cluster

ดร.สุปรีย์ ศรีสำราญ
supree.srisamran@scb.co.th

กมลมาลย์ แจ้งล้อม
kamonmarn.jaenglom@scb.co.th

กณิศ อ่ำสกุล
kanit.umsakul@scb.co.th

ปุญญภพ ตันติปิฎก
punyapob.tantipidok@scb.co.th

โอฬาร เอื้อวิทยาศุภร
olan.aeovithayasupon@scb.co.th

Energy and Resources Cluster

พิมใจ อุนตระกูล
pimjai.hoontrakul@scb.co.th

ดร.ศิวาลัย ขันธะชวนะ
sivalai.khantachavana@scb.co.th

ณัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกูล
nattanan.apinunwattanakul@scb.co.th

พุธิตา แย้มจินดา
puthita.yamchinda@scb.co.th

อภิญญา อักษรกิจ
apinya.aksornkij@scb.co.th

Business Advisory

นิธิ กวีวิวิธชัย
nithi.kaveevivitchai@scb.co.th

ภัทรวดี รัตนะศิวะกูล
pattarawadee.rattanasiwakoon@scb.co.th

ภัทรานิษฐ์ เอี่ยมศิริ
phatranij.eamsiri@scb.co.th

Knowledge Management & Networking

ภาณุมาศ เหลืองอร่าม
phanumard.lueangaram@scb.co.th

ไกรฤกษ์ วัลลภศิริ
krilerk.vallopsiri@scb.co.th

ภูมิศักดิ์ คำประเสริฐ
poomisak.kumprasert@scb.co.th

วนิชชา นาทีสุวรรณ
wanitcha.nateesuwan@scb.co.th

วรวรรณ วรรณประพันธ์
worawan.wannaprapan@scb.co.th

โสพสฎา อุปมัย
sorodda.upamai@scb.co.th